

ilke

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

« TOPLUMSAL ANLAŞMA »

* DEMOKRATİK ÖĞRETMEN
HAREKETİ ve TÖB - DER

* BİRLİK DÜŞMANLIĞI
HER ZAMAN İFLASA
MAHKÜMDÜR

* RESMİ TKP BASINI TÜRKİYE
Solunu Nasıl «Değerlendiriyor»?

* Sanatta Partizanlık ve «Özgürlük»

TUSTAV

Cilt/10

Ağustos - 1978

Sayı/56

İÇİNDEKİLER

● Olaylar ve yorumlar	3
● «Toplumsal Anlaşma»	22
● Demokratik Öğretmen Hareketi ve TÖB - DER	32
● ABD'nin Dış Politikası Üzerine	41
● Birlik Düşmanlığı Her Zaman İflâsa Mahkûmdur	54
● Resmi TKP Basını Türkiye Solunu Nasıl «Değerlendiriyor?» ...	67
● Sanatta Partizanlık ve «Özgürlük»	109

TÜSTAV

Sahibi: Öner Ciravoğlu / Yazışmaları Müdürü: Yusuf H. Çebi / Yazışma Adresi
P.K. 71 İstanbul / Yönetim ve Havale Adresi: Öner Ciravoğlu, Cağaloğlu Baş-
musahip Sok. Tan Apt. No: 10/11 İstanbul / Abone Şartları, Yıllık: 200, altı
aylık 100 lira. Dış ülkeler için iki katıdır / Dizgi: Evren Matbaası / Baskı: Do-
ğan Basımevi / İlan: Tam sayfa 500 lira, diğer ilânlar satımı 25 lira / Basıl-
dığı Tarih: 11 Ağustos 1978.

21 Haziran 1978'den 21 Temmuz 1978'e

23 HAZİRAN 1978

- Türkiye Cumhuriyeti ile Sovyetler Birliği arasında iyi komşuluk ve dostça işbirliğinin ilkelerini sap-tayan «siyasal belge» iki ülkenin Başbakanları tarafından imzalan-dı.
- 13 Temmuzda emekliye ayrılacak olan MİT Müsteşarı emekli orge-neral Hamza Gürgüç, emeklilik süresine kadar izin aldı.
- 12 Mart sonrası sıkıyönetim döne-minde Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahir'i yakalamak için düzen-lenen operasyona katılan keskin nişancı emekli Deniz Yarbayı Ci-hangir Erdeniz öldürüldü.
- POL-DER İstanbul Şube Başkanı Kâzım Bilir, POL-DER'in kapatıl-ması için «polislin ikiye bölündü-ğü» biçimindeki gerekçelerin ,ay-nı mantık ile tüm demokratik ör-gütlere de uygulanabileceğini be-lirterek, tüm demokratik örgütle-rin ortak mücadelede bulunmala-rını istedi.
- Adalet Partisi Genel Başkanı Sü-leyman Demirel, Başbakanlığı sı-rasında arkadaş katili olarak isim-lerini açıkladığı üç gence 60 bin lira manevi tazminat ödemeğe mahkûm edildi.
- Ticaret Bakanı Köprülüler, itha-lâttaki artışa rağmen, dış ticaret açığında geçen yıla oranla azal ma olduğunu söyledi.

24 HAZİRAN 1978

- Ankara Tabip Odası, Tüm Öğre-tim Üyeleri Derneği ve Tüm Asis-tanlar Birliği, tam gün çalışma tasarısını olumlu bulduklarını a-çıkladılar ve tasarıya karşı çıkan Tıp Fakültelerini kınadılar.
- Dışişleri Bakanı Ökçün, Türkiye'nin Filistin halkının haklı dava-sını desteklediğini belirterek, FKÖ'nün istediği zaman Türkiye'de siyasal büro açabileceğini söy-ledi.

25 HAZİRAN 1978

- Enerji İş Kolu Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği (Enerji-Der) Ankara Şubesi, Mersin'de hazırlık çalışmaları sürdürülen Akkuyu Nükleer Santralının kurulmasına karşı çıktı.
- Türk - Sovyet ortak bildirisinde, iki ülke arasında BM yasası ve Helsinki Konferansı sonuç belgesi ilkeleri ve kurallarına uygun olarak sürdürülen ilişkilerin genişlemede olmasının, yumuşama sürecine ve gerçek barışa özlü bir katkıda bulunduğu belirtildi.
- Sovyetler Birliği'nin Türkiye'ye mal karşılığı petrol vermesini ve nükleer ve hidroelektrik santraller sağlamasını öngören, Türk - Sovyet ekonomik işbirliği protokolü imzalandı.

26 HAZİRAN 1978

- Ankara'da Genç Öncü Derneği'nin Genel Merkezine ateş açılması sonucunda iki kişi yaralandı.
- Rize ve Ordu'da TÖB-DER şubeleri komandoların saldırısına uğradı.
- İşçilerinde kurşun zehirlenmesi görülen Mutlu Akü Fabrikasında üretim, Çalışma Bakanlığı tarafından durduruldu.
- Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev, ABD'nin Çin'i SSCB'ye karşı koz olarak kullanmasının, tehlikeli ve kısa vadeli bir politika olduğunu belirtti.

27 HAZİRAN 1978

- Güney Yemen Başkenti Aden'deki ayaklanmadan sonra tutuklanan Devlet Başkanı Selim Robaya Ali idam edildi. Devlet Başkanlığına, Başbakan Ali Nasır Muhammed atandı.
- Malatya'da yeni olaylar çıkarmak isteyen komandolar, güvenlik kuvvetleriyle çatıştı, iki kişi yaralandı.
- Ankara'da bir kahvehaneye açılan yayılım ateşi sonucunda 1 kişi öldü, 6 kişi yaralandı.
- Ankara'da Anayasa Mahkemesi binasına patlayıcı madde atıldı.

bir YORUM

Güney Yemen'de Halk Güçleri Emperyalist Komploları Bozarak İlerliyor

27 Haziran günü, Güney Yemen'de bir mahkeme devlet başkanı Salim Robaya Ali'nin idamına karar verdi ve karar uygulandı. Bu olayın öncesi ve sonrası, gerek Güney Yemen ve gerekse bölge halkları açısından büyük önem taşıyordu. Emperyalizmin bölgedeki hesapları açı-

sından Güney Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin gelişip güçlenmesi önemli bir handikap teşkil etmiş, emperyalistler bu rejime yönelttikleri komploları aralıksız sürdürmüşlerdir. Ancak, ilerici Güney Yemen rejimi dinamik halk güçleri her defasında bu saldırıların üstesinden gelmiş, devrimci doğrultusunu korumayı bilmiştir. Geçtiğimiz ay içinde Güney Yemen'de gelişen ve geri unsurların yönetimden ayıklanmasıyla sonuçlanan olaylar bu açıdan değerlendirilmelidir. Olayları gelişmeleri içinde kısaca ele alırsak, şunu görmekteyiz:

Ogaden bölgesinde ortaya çıkan Etiyopya - Somali anlaşmazlığında Güney Yemen Yönetimi, Devlet Başkanı Robaya Ali'nin karşı çıkmasına rağmen, dünyanın bütün ilerici rejimleri gibi Etiyopya'nın yanında saf tutmuş ve bu ülkeye fiili yardım göndermiştir. Yönetimin gerici Arap rejimleriyle olan ilişkisi bu olay üzerine daha da gerginleşmiş ve devlet başkanı, devrimci politikaya ters düşerek gerici Arap rejimlerinden Suudi Arabistan ve Kuzey Yemen'in yanında saf tutulmasını savunmuştur. Ancak, Rabaya Ali'nin bu eğilimleri, eğilimler olmaktan çıkarak zamanla gerici ilişkilere dönüşmüş ve emperyalist komploların bir âleti haline gelmiştir.

Emperyalistleri korkutan gelişmelerin başında Güney Yemen ile Kuzey Yemen arasında 4 yıl önce başlamış olan yakınlaşma olmuştur. 13 Haziran 1974'de yönetimi ele geçiren Yarbay El-Hamdi liderliğindeki askeri hareket ülkede ilerici bir politikanın başlangıç adımlarını atmış ve Güney Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti ile dostluk ve işbirliğini geliştirmiştir. 1977 yazında Güney Yemen Devlet Başkanının Kuzey'i ziyaretinden sonra El-Hamdi emperyalizmin gizli servisleri tarafından öldürülmüştür. Ne ki, yönetim değişikliği ülkenin politikasında önemli bir değişiklik yaratmamış, yeni lider Ahmed El-Gaşimi, Güney'le yakınlaşma ve işbirliği siyasetini sürdürmüştür. Ancak El-Gaşimi de geçtiğimiz ay ilginç bir sabotaj sonucu öldürülmüş ve bu olay Güney Yemen'de de yeni gelişmelere vesile olmuştur.

El-Gaşimi, Güney'le yakınlaşma politikasından ötürü başta emperyalistler olmak üzere, gerici Arap rejimlerinin ve özellikle Suudi Arabistan'ın husumetini üzerinde toplamış bulunuyordu. Öte yandan Güney Yemen Devlet Başkanı Robaya Ali ise Suudi Arabistan'la uzlaşma politikasından yanaydı. Kuzey ve Güney Yemen'in yakınlaşmasından korkuya kapılan güçlerin etkisinde bulunan Robaya Ali'nin El-Gaşimi olayında rolü vardı ve Güney Yemen devrimci güçleri ülkenin izlediği devrimci çizgiyi titizlikle koruyacaklarını böylece bir kez daha gösterdiler ve emperyalizmin oyunlarını boşa çıkardılar.

Güney Yemen'deki yönetim değişikliği, barış ve ilerleme güçlerinin bölgede yeni bir başarısı oldu. İngiliz sömürgeciliğine karşı verilen ve 1963 yıllarından itibaren bu mücadelenin öncülüğünü üstlenmiş olan

Ulusal Kurtuluş Cephesi içinde sol kanat önderliği, bağımsızlığın kazanılmasından sonra durumunu sürekli olarak güçlendirmiş, devrimci güçlerin ülke politikasındaki etkinliği giderek artmıştır. Bu, aynı zamanda uygulanan devrimci programın getirdiği dönüşümlere bağlı olarak gelişen bir süreç olmuştur.

Son olaylardan sonra devlet başkanlığına getirilen Abdül Fettah İsmail, ulusal kurtuluş mücadelesinin sol kanat önderlerinden olup aynı zamanda Ulusal Cephe örgütünün Genel Sekreterliğini yürütmektedir. 1963 yılından beri ulusal kurtuluş mücadelesinde aktif bir şekilde mücadele eden İsmail Fettah, petrol işçisi iken İngiliz sömürgecilerine karşı düzenlediği grevlerle dikkati çekmiştir. Yemen işçi sınıfının sömürgecilğe karşı direnişinde silahlı işçi komitelerinin örgütlenmesini sağlayan ve bu güçleri yönlendiren Fettah, daha sonra Ulusal Cephenin merkez komitesinde görev almıştır. 1967 yılından sonraki El-Şa-Bi yönetimine karşı devrimci muhalefetin başını çeken İsmail Fettah, 1970 yılında sol kanadın iktidarı ele geçirmesinden sonra «Halk Milis»lerinin komutanlığını yapmıştır. Fettah'ın Güney Yemen devrimci hareketinde başından beri önemli bir yeri olmuştur. Sosyalist sistemle dostluk ve işbirliği siyasetinin başından beri savunucusu olan İsmail Fettah'ın devlet başkanlığına getirilmesi ve yönetimden geri unsurların tasviyesi, devrimci halk güçlerinin yeni ve önemli bir başarısı olarak yorumlanmalıdır.

Ancak Güney Yemen devrim güçlerinin önünde önemli ve zor görevler durmaktadır. Çünkü, Kuzey Yemen'de artık El Gaşimi yönetimi yoktur ve iki Yemen arasındaki gerginlik emperyalistlerin istismarına elverişli bir biçimde körüklenmektedir. TASS Ajansı bir yorumunda gelişmeleri şöyle özetlemekte ve yeni emperyalist manevralara dikkati çekmektedir:

«Alınan bilgilere göre, Suudi Arabistan, Riyad'ın hoşlanmadığı ilerici rejimi devirmek için Güney Yemen'e karşı askeri bir müdahaleye hazırlanmaktadır.

Emperyalist gerici güçler, sözde Küba ve Sovyet müdahalesinden söz ederek daha önce Zaire'de yaptıklarını bu kez Yemen'de tekrarlamaya hazırlanıyorlar. Demokratik Güney Yemen rejimine karşı silahlı bir eylemin nasıl bir hata olacağını söylemeye gerek yoktur.»

Güney Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti, bölge halklarının çıkarlarıyla tam bir uyum teşkil eden devrimci siyasetini değiştirmeyeceğini açıklamıştır. Gerici Arap rejimlerinin Güney Yemen'e karşı takındıkları olumsuz tutum ve milliyetçi Arap rejimlerinin kararsız tavırları her şeye rağmen bölgede emperyalist manevraların engellenmesine set çekemeyecektir. Güney Yemen Savunma Bakanı Ali Anter bir açıklama

yaparak, El Gaşimi'nin öldürülmesi olayında Salim Robaya Ali'nin rolü olduğunu belirtmiş ve gericilerin devrimci Yemen yönetimine tahammül edemediklerine dikkati çekmiştir. Ali Anter aynı zamanda, dış saldırılar karşısında SSCB'nin ve Küba'nın yardımlarına güvendiklerini söyleyerek, yönetimin izleyeceği yolu en veziz bir şekilde dile getirmiştir. Emperyalizmin hareket alanı bölgede daralıyor.

29 HAZİRAN 1978

- Adana ve Samsun'da 2 öğrenci öldürüldü.
- CHP ortak grup toplantısında partinin kitlelerden koptuğu belirtildi ve hükümetin terörizme karşı önlem almaması eleştirildi.
- Üç komando bir kumarhane sahibi hesabına işadami kaçırıp fidye istedi.
- Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Adıgüzel, «Hükümetle özel kesim arasında olumlu bir diyalog kurulduğunu ve hükümete her alanda yardımcı olmaya kararlı olduklarını» söyledi.
- Vietnam Comecon üyeliğine kabul edildi.

bir YORUM

Vietnam KEYK Üyeliğine Kabul Edildi

Sosyalist ülkeler topluluğuna dahil ülkelerden bir kısmının asil üye olarak buldukları ve bazı ülkelerin de gözlemci olarak katıldıkları Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (KEYK) yıllık olağan toplantısı Haziran ayının son haftasında Romanya'nın başkenti Bükreş'te başladı. Sosyalist ülke ekonomilerinin gelişmesi ve ortak sorunların çözümü için yapılan bu toplantılar ayrıca çok yönlü amaçlara hizmet etmektedir. Bu yıl yapılan toplantıda, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nin örgüt üyeliğine kabul edilmesi önemli bir olay oldu.

KEYK'in üyesi sosyalist ülkelerin sayısı Vietnam'ın katılmasıyla 10'a yükselmiş olmaktadır. 1949 yılında SSCB'nin öncülüğünde ve genç sosyalist devletlere yardım amacıyla kurulmuş olan KEYK'in üyeleri şunlardır: Bulgaristan, Çekoslovakya, Küba, Macaristan, Moğolistan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Polonya, Romanya ve SSCB. Ayrıca Konsey'e Etiyopya, Yugoslavya, Kore Demokratik Cumhuriyeti gözlemci olarak katılabilmektedir. KEYK'in amaçlarını şöylece özetlemek mümkündür:

● Konsey üyesi ülkeler arasındaki karşılıklı ekonomik işbirliği, yardımlaşma ve âdil ilişkilere dayalı ticaretin geliştirilmesi,

- Sosyalist ülkeler ailesinin her türlü ticari ilişkilerini geliştirmek, ikili ve çok yönlü bağları güçlendirmek,
- Ekonomik ve sosyal gelişmelerinde tek tek sosyalist ülkelerin merkezi planlarını görüşmek, bu planın gereklerini karşılamak için ön tedbirler almak, gerekli fonları oluşturmak,
- Genç sosyalist ülkelerin ekonomik gelişme hızlarını artırmaları için onlara yardımda bulunmak,
- Sosyalist ülkelerin ortaklaşa yatırımlar yapmalarını sağlamak, bunun için gerekli projeleri oluşturmak ve onaylamak,
- Konseye üye ülkelerin ekonomik güçlerini birleştirmek ve böylece üretici güçlerin gelişmesine elverişli koşullar hazırlamak, bu gelişmeyi hızlandırmak,
- Komünist toplumun maddi önşartlarının yaratılması için sosyalist ülkeler topluluğunun güçlerini yoğunlaştırmak ve bu amaç için seferber etmek,
- Emperyalist sistemin ekonomik gücünün karşısına sosyalist sistemin ekonomik gücünü bir bütün olarak çıkarmak ve bu bütünsel gücü artırmak,
- Bağımsızlığına kavuşmuş genç ulusal devletlere ekonomilerini geliştirmeleri için yardımlarda bulunmak.

Kapitalist ülkelerin de kendi aralarında oluşturdukları bazı ekonomik amaçlı örgütlenmeler vardır. Ortak Pazar CENTO vb. Ancak bu örgütler, belli bir emperyalist ülkenin, kendi çıkarlarının korunması için bağımlılık ilişkilerini değerlendirmesiyle karakterize edilebilir. Adil olmayan karşılıklı çıkar ilişkilerinin şekillendirdiği bu örgütler aynı zamanda, sosyalist dünyanın karşısında emperyalistlerin çıkarlarını savunmakla yükümlüdürler ve halkların çıkarlarına aykırı işlevler görürler. Ayrıca bu örgütlerin kalıcı bir maddi temeli yoktur ve emperyalistler arası rekabet ve kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası karşısında uzun ömürlü olmayan bu tür örgütler belli bir süre sonra işlevlerini yitirmeye mahkumdurlar. Böylesi ekonomik birliklerin pratik ve tarihsel olarak gelişme perspektifi yoktur.

KEYK ise gittikçe güçlenmekte olan ve güçlenecek olan bir örgüttür. Çünkü, bu örgütün varoluşu, proletarya enternasyonalizmi ilkelerine dayanmaktadır. Bu yüce ülkenin sosyalist ülkeler arasında aldığı biçim ve SOSYALİST ENTERNASYONALİZM'dir. Yukarıda saydığımız kısa vadeli amaçlar yanında KEYK'in bir başka amacı da, komünist toplumun kurulması yolunda sosyalist ülkelerin bütünleşmelerini sağlamak ve bu yönde ileri adımlar atmıştır. Ve bugünden görünen o'dur ki, sosyalist ülkeler arasındaki bu çerçevede ekonomik yakınlaşmanın, sosyalist toplumların geleceğiyle de sıkı bir bağlantısı bulunmaktadır. Günümüzde KEYK içinde bulunan ülkelerde üretim araçlarının özel mülkiyeti

ortadan kaldırılmıştır ama bu ülkelerin üretim araçları üzerindeki tek tek devlet mülkiyeti devam etmektedir. Sosyalist toplumun gelişmesiyle ve devletin yokoluşu süreci içinde devletin özel mülkiyetinin zayıflayacağı ve bunun yerine ülkeler arası ortak sosyalist mülkiyetin yükseleceği dönem yaşanacaktır. Nitekim devletin yokoluşuyla birlikte sosyalist devletlerin üretim araçları üzerindeki özel devlet mülkiyeti son bulacak ve bunun yerine, ulusların da sahneden çekildiği bir ortak sosyalist mülkiyet geçecektir. KEYK'in gelişme perspektifi budur ve bu gelişmeye hizmet etmektedir.

Sosyalist toplumların geleceği açısından böylesine önemli bir yere ve işleve sahip olan KEYK'e üye olmak için belli bir ülkede sosyalist mülkiyet ilişkilerinin oldukça gelişmiş olmasının yanında merkezi sosyalist ekonominin kurulması doğrultusunda da önemli adımlar atılmış olması gerekmektedir. Vietnam'ın KEYK'e üye olması, sadece bu örgütün gücünün arttığı değil, aynı zamanda Vietnam'da sosyalist mülkiyet ilişkilerinin güçlendiğini ve sosyalist ekonominin yerleştiğini kanıttır. Fransız ve ABD emperyalistlerine karşı verdiği 40 yılı aşkın ulusa! kurtuluş mücadelesinin ardından hızla sosyalizmin inşasına geçen Vietnam, bu yolda da, savaşırken tüm dünyaya bir örnek olarak sunduğu kahramanlığını, ülkesinde sosyalizmin inşası sırasında da emsalsiz bir fedakârlık olarak sunmuştur. Vietnam halkı, emperyalist yıkım ve imha savaşının yaralarını sarmak için canla başla çalışması ve elde ettiği kazanımlar, sadece bu ülke halkının değil, aynı zamanda tüm sosyalist sistemin ve dünya devrimci cephesinin başarısıdır. Proleter enternasyonalizmi Vietnam'a engin yardımlarda bulundu ve bugün sosyalist toplumlar ailesinin gücü Vietnam'ın gücüyle biraz daha artmış bulunuyor.

Vietnam'ın KEYK üyeliğini sadece sosyalistler değil, insanlığın geleceğine ilgi duyan tüm barış ve ilerleme yanlısı güçler de kutluyorlar.

30 HAZİRAN 1978

- İTÜ yurdunun açılması için öğrencilerin başlattığı çadır direnişi, bir «operasyon» ile kırıldı ve 272 öğrenci gözaltına alındı.
- Mersin'de bir öğrenci öldürüldü.
- Ege Üniversitesi Yer Bilimleri Fakültesi Senatosu'nun oybirliğiyle aldığı kararda, tüm madenlerin kamulaştırılması ve buna ilişkin yasanın desteklendiği belirtildi.

2 TEMMUZ 1978

- 12 Mart döneminde işkence uygulamalarını organize eden Ümit Erdal, İçişleri Bakanlığı tarafından Emniyet Genel Müdürlüğünde Şube Müdürlüğü görevine getirildi.
- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm yüksek okulları kapsayan «Öğrenci Disiplin Yönetmeliği»nde

cezalar artırıldı.

- İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdür Yardımcısı ile üç yönetici, MC dönemlerinde yaptıkları atamalarda görevlerini kötüye kullandıkları gerekçesiyle görevden alındı.

di.

- Pakistan'da, Butto'nun Başkanı bulunduğu Halk Partisinin eski Genel Sekreteri Mübaşir Hasan Sıkiyönetim yetkililerince tutuklandı.

3 TEMMUZ 1978

- Millet Meclisi Başkanı Karakaş, Sayıştay Başkanı ile yedi üyenin seçimlerini «usulsüz» bularak, maş bordrolarını imzalamadı.
- «POL-DER Kapatılmaz» afişleri asan POL-DER üyesi 18 polis ve 2 komiser hakkında soruşturma açıldı.
- Adana'da devrimci bir öğrenci tabancayla vurularak öldürüldü.
- Fazla mesai ücretlerinin artırılmasını isteyen Ceylanpınar Devlet

Üretim Çiftliği'nin tarım işçileri, işverenle yapılan anlaşma sonucu işbaşı yaptılar.

- Kuzey Yemen'in isteği üzerine toplanan Arap Birliği, Güney Yemen'le siyasi ve diplomatik ilişkileri dondurma kararı aldı.
- Lübnan'da bulunan Suriye birliklerinin sağcı Hristiyanlara karşı açtıkları topçu ateşinden sonra ateş-kes yapıldı.

4 TEMMUZ 1978

- Türkiye ile Yunanistan Dışişleri Genel Sekreterleri arasında yüksek düzeydeki teknik görüşmeler Ankara'da başladı.
- Ankara'da bir öğrenci yayılım ateşine tutularak öldürüldü.
- İçişleri Bakanı Özyayınlı, POL-DER'in kapatıldığını ve POL-DER Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri ile, «POL-DER Kapatı-

lamaz» afişi asan polis görevlilerinin görevden alınarak haklarında soruşturma açıldığını açıkladı.

- Beyrut'ta Suriye Birlikleri ile sağcı Hristiyanlar arasında çarpışmalar tekrar başladı.
- Bakanlar Kurulu, ihracatta vergi iadesi oranlarının üst sınırının yüzde 25'den yüzde 35'e çıkarılmasını kararlaştırdı.

5 TEMMUZ 1978

- İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz, Komandolar tarafından kurşunlanarak öldürüldü.
- İstanbul'da devrimcilerin gittiği bir kahveye açılan ateş sonucunda üç kişi öldü.
- Ereğli Kömürleri İşletmesi Kireçlik Ocağında 18 işçinin ölümü ile sonuçlanan grizu patlaması nede-

niyle, EKİ mahkemece suçlu görülerek, mahkumiyetine karar verildi.

- Adana cezaevinde 559 tutuklu infaz yarasını protesto için açlık grevine başladı.
- DİSK, «Tam gün çalışma» yasasının veto edilmesi halinde, sağlık sömürsünün devam edeceğini belirtti.

6 TEMMUZ 1978

- Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz'ın cenazesi on binlerce kişinin katıldığı bir törenle kaldırıldı.
- TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan, Fahrettin Yılmaz'ın öldürülmesi üzerine bir açıklama yaparak, «Faşist saldırganlık karşısında devamlı bocalayan sosyal demokrasi postun tehlikede olduğunu görünce solcu öğretmenleri ateş hattında bir başına bırakmaktadır» dedi.
- TÖB-DER Genel Merkezi Merkez Yürütme Kurulunca, Fahrettin Yılmaz'ın öldürülmesi üzerine yayınlanan bildiride, «Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü amaçlanıyorsa, artık saldırı kaynağı oldukları herkesçe bilinen faşist odakların üzerine gidilmelidir» denildi.
- POL-DER'in kapatılması ve derneğin yönetici ve üyelerinin görevden alınmaları, demokratik kuruluşlar tarafından tepkiyle karşılanarak, derneğin kapatılmasının demokratik güçlere indirilmiş bir darbe olduğu belirtildi.
- TASS Ajansı, emperyalist gerici güçlerin daha önce Zaire'de yaptıklarını bu kez Yemen'de tekrarlamaya hazırladıklarını ve Suudi Arabistan'ın Güney Yemen'e karşı askeri bir müdahaleden kaçınması gerektiğini belirtti.

7 TEMMUZ 1978

- Ankara'da 26 demokratik kuruluş, hükümetin faşist güçlerin sürdürdüğü kampanyaya boyun eğerek POL-DER'i kapattığını belirtti.
- DİSK Yürütme Kurulu, sendikalaşma hakkını elde edinceye kadar, TÖB-DER'i onur üyeliğine kabul etti.

bir BELGE

TÖB-DER'in DİSK Onur Üyeliğine Kabul Edilmesi Üzerine Gültekin Gazioglu'nun Açıklaması

«Sömürücü egemen sınıflar, dünyanın her yanında ve her zaman çalışanların birliğini beraberliğini engellemek isterler. Egemen sınıflar, emekçilerin ulusal ve uluslararası birliğinden her zaman korkarlar. Çünkü bilirler ki emekçiler birleştiğinde sömürü ve zulüm sona erecektir. Türkiye Demokratik Öğretmen Hareketinin mesleki kitle örgütü TÖB-DER; böyle bir birliğin gerekliliğini ve yararını daima göz önünde tutmuştur. Özellikle son iki yıldan bu yana bu yolda gerek uluslararası planda ve gerekse ülkemiz demokrasi güçleri ile sıcak ve somut işbirlikleri kurmuş, gurur verici adımlar atmıştır.

TÖB - DER III. Olağan Kongresi, Sendikal haklar ve DİSK'le ilişkiler konusunda yönetimimize tarihsel görevler verdi. Biz yüce kongremiz çizdiği bu yolda azimle yürüdük. 1 Temmuz 1977'de 11. Kongrede FİSE'ye üye olduk 16 - 23 Nisan 1978'de DSF (Dünya Sendikalar Federasyonu)'nun 9. Kongresine katıldık.

Demokratik ve Sendikal özgürlükler için Türkiye işçi sınıfının ileri sendikal örgütü DİSK'le dayanışma içine girmek, yönetimimizin ve örgütümüzün büyük bir özlemiydi.

1 Temmuz 1978'de toplanan Genel Yönetim Kurulumuz; TÖB-DER'in yasal engeller kalkıncaya değin DİSK'e onur üyesi olması için başvurmayı kararlaştırdı.

DİSK Merkez Yürütme Kurulu 7 Temmuz 1978 günü yaptığı toplantıda bu talebimizi kabul etti.

Bu sonuç; Demokrasi güçlerinin birliği, Sendikal özgürlükler uğrunda verdiğimiz mücadelede sınıf dayanışmamızın en güzel ve en görkemli bir örneğidir.

Bu sonuç: öteden beri bir sendika gibi çalışan ve onun fonksiyonlarını, sorumluluklarını üstlenen TÖB - DER'e uzanmış nasırlı, bilinçli ve güçlü bir eldir.

TÖB - DER bundan sonra da DİSK'in çizdiği yolda ve Dünya Emekçilerinin saflarında zulme ve sömürüye karşı Bağımsızlık - Demokrasi - Barış ve Özgürlük için, Savaşsız ve sömürsüz bir dünya için, verdiği mücadelede DİSK saflarında daha heyecanlı ve daha güçlü olarak devam edecektir.

**YAŞASIN TÜM ÇALIŞANLARIN BİRLİĞİ!
YAŞASIN TÖB - DER!
YAŞASIN DİSK!»**

8 TEMMUZ 1978

- İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Cuma Ocaklı, iki kişi tarafından kurşunlanarak ağır yaralandı.
- Sağlık personelinin tam gün çalışma ilkelerini düzenleyen yasa, Cumhurbaşkanı Korumturk tarafından imzalandı.
- Brezilya'da bir toprak ağası, topraklarına koyduğu 42 çiftçiyi, 21 kiralık katille öldürttü.
- Sovyetler Birliği, «Sovyet Yahudileri Göç Hareketi» lideri rejim aleyhtarı Anatoly Shcharansky'nin CIA ile işbirliği yaptığı için vatan ihanesi suçu ile yargılanacağını açıkladı.

9 TEMMUZ 1978

- DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, ekonomik bunalımdan çıkmak için fedakârlık yapması gerekenlerin işçiler değil, sermaye çevre-

leri olduğunu söyledi.

- İçişleri Bakanı Özyaydınlı, «Tedhişin kaynağında bir kısım siyasal partiler de var, kendilerini milliyetçi sananlar da var» dedi.
- Bayındırlık Bakanı Elçi, bugünkü hükümetin alternatifi olmadığını ve ilericilerin desteklemesi gerektiğini söyledi.
- TSİP Eğitim Propaganda Sekreteri Çağatay Anadol, Eğitim Enstitülerinde faşist zorbalık kol gezerken, CHP yönetiminin eğitim meselelerinin çözümlendiği şeklindeki sözlerinin ciddiyetle bağdaşmayacağını söyledi.

- Rize'de düzenlenen, faşist saldırıları ve devrimci öğretmen ve memur kıyımını protesto mitingine katılan Rize Eğitim Enstitüsünü 5 Müdür Yardımcısı ile 10 öğretmen hakkında soruşturma açıldı; enstitü süresiz olarak kapatıldı.
- ABD, Sovyetler Birliği'ndeki vatan hainlerinin yargılanmalarını protesto için, bir ABD heyetinin Moskova'ya yapacağı ziyareti erteledi.
- İtalya Cumhurbaşkanlığına (Komünist Parti'nin desteklediği) Sosyalist Parti adayı Sandro Pertini seçildi.

10 TEMMUZ 1978

- İstanbul Ortaköy Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı İbrahim Osman-oglu, belediye otobüsü içinde kurşunlanarak yaralandı.
- POL-DER Genel Merkezi, Ankara Valiliğinin verdiği kapatma kararını durdurmak amacıyla Danıştay'a başvurdu.
- TSİP Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer, İçişleri Bakanı Öz-

aydınlı'nın «tedhişin kaynağında bir kısım siyasal partilerin bulunduğu» yolundaki sözlerini eleştirerek, «Saldırganlığın kaynağının faşist MHP olduğu tüm halkımızca bilinirken, bu gibi sorumsuz beyanların kafa bulandırmaktan öte bir anlamı olmadığını» söyledi.

- İçişleri Bakanı Özyaydınlı, «Güvenliğin sağlanması için yurdun her köşesini geziyorum» dedi.

11 TEMMUZ 1978

- Hacettepe Üniversitesi öğretim üyelerinden Doçent Bedrettin Cömert bir otomobilden açılan ateş sonucu öldürüldü.
- Başbakan Ecevit, Doçent Cömert'in öldürülmesi üzerine, «Türk devletine ve demokrasimize karşı ihanet içinde olanların kimler olduğu artık anlaşılır hale gelmiştir» dedi.
- Ankara ve İstanbul'da iki kahveye açılan yayılım ateşi sonucunda iki kişi öldürüldü.
- Isparta'da komandolar ilercici kuruluşlar ile CHP il binasına saldı-

rarak tahrip ettiler; 6 kişi yaralandı.

- Hindistan'ı resmen ziyaret etmekte olan Dışişleri Bakanı Ökçün, Türkiye'nin bloksuzlara gözlemci olarak katılmak istediğini söyledi.
- Fransız Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'nde vatan haini olarak yargılanmakta olan Shcharansky ile Ginsburg'un serbest bırakılmasını istedi.
- Moritanya'da, Askeri Ulusal Kalkınma Komitesi bir darbe ile yönetimi ele aldı.

bileceğini ummaya devam etti. Toplumsal gelişmenin mantığına ters olan bu tutum, demokratikleşme yolunda değerlendirilmesi gereken önemli bir zamanın heder olmasına yol açtı. Ne faşizm demokrasiyle ve demokrasiden yana olan güçlerle uzlaşabilecek bir doğaya sahiptir ve ne de demokrasi güçlerinin faşizmle ve faşistlerle uzlaştığı görülmüştür. Sosyal demokrasinin dilinden düşürmediği «sosyal barış» kavramı dahi göreceli olarak ancak geniş burjuva demokrasisi şartlarında mümkündür ve burada da faşizme asla yer yoktur.

Nitekim, faşist parti, barış çağrılarını (!) sistemli saldırılarını örtbas etmek için kullanmaya devam etti. Ancak bu oyun sadece bilinçli toplum kesimleri açısından değil, geniş halk yığınları açısından da giderek açıklık kazanmaya başladı. Örneğin: faşist saldırılar, önceden çizilen bir amaca varmak için, o amaca hizmet edecek biçimde ve o alanda yoğunlaştırılıyordu. Faşistler ve faşist saldırganlar değil, cinayet şebekelerini yönlendiren gizli - açık örgütlerin varlığıydı sözkonusu olan. Eğitim enstitülerinde öğrenimin engellenmesi mi isteniyor. Dizi cinayetler buralarda işleniyor. Doğunun herhangi bir ilinde yeni faşist mevziler mi ele geçirilmek isteniyor, cinayetler o ilde ve toplumun o nirengi noktasına yöneltiliyor.

Geçtiğimiz ay bunun açık örnekleri ortaya çıktı. 5 Temmuz 1978 günü Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz öldürüldü. 8 Temmuz 1978 günü aynı okulun öğretmenlerinden Cuma Ocaklı evinin bahçesinde silâhla vuruldu. 10 Temmuz 1978 günü aynı okulun bir diğer müdür yardımcısı İbrahim Osmanoğlu faşistlerin silâhlı saldırısına uğradı ve ağır yaralandı. 11 Temmuz 1978 günü Hacettepe Üniversitesi doçentlerinden Bedrettin Cömert faşistler tarafından katledildi. Bütün bunlar olurken yurdun çeşitli yerlerinde seri faşist cinayetler işlenmeye devam etti. Elâzığ'da... vb.

Öbür yandan kitleler üzerinde toplu terör estirmenin araçları da geliştiriliyor. Halkın topluca bulunduğu yerlerin ve kahvehanelerin silâhla taranması, sinema, tiyatro gibi, toplulukların bulunduğu yerlere patlayıcı maddeler yerleştirilmesi, sigara paketleri içine kapsüller konması vb.

Faşizm gerektiğinde yalan ve demagoji ile yüzünü saklamaya çalışır. Ama bunu, eğer geçerli bir yol olarak görmeye devam ediyorsa yapar. Nitekim Türkiye'de de faşist siyasal güçler bu yolu uzun süre denemişlerdir. Özellikle iktidarda olduğu ve gelişebilmenin elverişli olanaklarını ellerinde bulundurdukları dönemlerde demagoji ve yalan makinesini işletmişlerdir. Ama artık günümüz koşullarında faşistlerin kimliklerini saklamalarına olanak kalmamıştır. Öte yandan iktidar avantajını yitirmenin verdiği hırçınlık onları açıktan saldırıya ve bu saldırının araçlarını kullanmaya itmektedir.

Bütün bunlar demokrasi güçlerince, özellikle işçi sınıfı sosyalistlerince yazılıp söylendi. Kitleler bu doğrultuda büyük oranda bilinçlendiler. Ne var ki, Ecevit hükümeti asıl gerçeği görmemekte direnmeye devam etti. Bugün o da büyük bir ölçüde saldırı odaklarının kimliği konusunda **bilgilenmiş** olmaktadır. MİT'de yapılacak bazı değişikliklerle hükümet bu bilgilerini artırma olanağına da kavuşabilir. Artık hükümet, kimliği açığa çıkmış olan saldırı odaklarının üzerine gidecek delil ve dokümanlara sahip bulunmaktadır. Geniş halk kitleleri de hükümetten bunu beklemektedirler Bedrettin Cömert'in öldürülmesinden sonra değişik kesimlerin yaptığı açıklamalardan, faşist saldırı odaklarının kimlikleri hakkında şüphelerin büyük ölçüde dağıldığı görülmüştür ve en başta Başbakan Ecevit, zaten bildiği bir gerçeği bir kez daha bilme olanağına kavuşmuştur. Olay üzerine verdiği demeçte Ecevit şunları söylemiştir:

«İnanıyorum ki ulusça biz er-geç ihanet çemberini kıracağız. Bir ülkeye ne renkten olursa olsun totaliter rejim getirmek isteyenler, kanun gereği üzerlerine yürümek isteyenleri ürkütmeye çalışarak, halk arasında yılgınlık uyandırmaya çalışarak gerçekte varolan güçlerinin çok ötesinde etkinlik kazanmaya çalışırlar. Çağımızda bazı ülkelere faşist rejimler, bu yöntemlerle bir avuç gözü dönmüş insan karşısında toplulukların adeta paralize olması yüzünden gelmiştir. İnanıyorum ki Türk toplumu bu oyuna, bu tuzağa düşmeyecektir.»

Konuşmanın bu bölümü Başbakan'ın klâsik mantığını yansıtıyor. «Totaliter» rejimlerden kasıt, faşizm ve komünizmdir! Ama sosyalizmin öyle totaliter bir rejim olmadığı, ona bu sıfatı sadece halk düşmanlarının yakıştırdığı biliniyor. Bunu Ecevit'in kendisi de bildiği ve bir avuç insanın, gerçek gücünden fazla etkinlik kazanarak yönetime geldiği bir sosyalizmin örneğini göremediği için faşizmi örnek göstermek zorunda kalmıştır. Ve zaten lastikli uslubunu bir kenara bırakırsak Başbakan'ın kasdettiği de faşistler ve faşist partinin kendisidir.

Ama bu gerçeğin görünüp kavranmış olması hiç bir zaman yeterli olmamıştır. Gereğinin yapılması ve bir an dahi yitirilmeden faşist örgütlerin üzerine gidilmelidir. Ecevit'in söyledikleri, onun geçmişiyile bir bütünlük içinde değerlendirilirse, soyut laflar olmadığı anlaşılır. Çünkü Ecevit'in kendisi pek çok konuşmasında MHP'nin faşist bir parti olduğunu, faşist cinayetlerin, bu partinin yan kuruluşlarınca işlendiğini defalarca dile getirmiştir. Bedrettin Cömert'in öldürülmesinden sonra yapılan açıklamada, faşist cinayetlerin sorumlusunun MHP ve onun yan kuruluşları olduğu bizzat Başbakan'ın ağzından bir kez daha tescil olmuştur.

Çeşitli kuruluşların sözcülerinin yaptığı açıklamalarda, cinayetlerin

faşist kuruluşlarca işlendiği ve bu kuruluşların ise MHP ve onun yan gençlik örgütlerinden, MİSK, Ülkü - Bir vb. işçi ve meslek kuruluşlarından başkası olmadığı ortak bir görüş olarak dile getirilmiştir.

Örneğin Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı E. Atabek yaptığı açıklamada şunları dile getirmiştir:

«Gereksiz bir denge anlayışı uğruna POL-DER'i kapatmak, demokratik kuruluşlara baskı yöneltmek girişimlerinden vazgeçilmeli, yapılması gerekli olanı yaparak faşist yuvalar dağıtılmalıdır. Faşizme karşı savaşım, ancak kitlelerin bilinçli ve örgütlü uğraşlarıyla başarı kazanacaktır. Bu insanlık dışı hareketleri nefretle kınar, can güvenliği, demokrasi ve özgürlük savaşımında duraksamadan gerekeni yapacağımızı açıklarız.»

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Niyazi Ağırnaslı da şunları söylemiştir:

«Emperyalist odaklardan ve işbirlikçilerinden destek gören ve Türkiye'mizi Hitler rejiminin karanlıklarına sürüklemeye çalışan suç tahrikçiliğini küstahça göze alanlar saf dışı edilmedikçe önlenemeyecektir kanaatindeyiz.»

POL - DER Genel Sekreteri Kadir Boztimur da şu açıklamayı yapmıştır:

«Her gün halka ihanetin yeni bir örneğini veren faşizmin, halkın dostlarını, aydınları düşünürleri, namuslu insanları, güzeli düşünenleri hedef almaları rastlantı değildir. Amaç toplum katmanları arasında yılgınlık yaratmaktır. Bu arada, faşist yuvaların üstüne giden namuslu görevlileri ortadan kaldırarak, faşist canavarlığı örtebileceklerini sandıkları için, şaşkınlık içinde iyice canavarlaşıp Savcı Doğan Öz'ü katlettiler. Son olarak Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz ile yüreği sadece insanlar için çarpan ve faşist komandoların eylemlerini üniversite adına incelemekte olan Doçent Bedrettin Cömert'i katlettiler. POL-DER olarak, azgınlaşan faşizm karşısında tüm namusluları, halkın tüm dostlarını, yüreği insanlar ve insanlık için çarpanları birliğe ve dayanışmaya, demokratik yoldan karşı mücadeleye çağırıyoruz.»

Emekçi halk kesimlerinin büyük bir çoğunluğunu temsil eden demokratik örgütlerden;

T DİSK, TÖB - DER, TMMOB, TUMÖD, TUMAS, TUM - DER, TÜTED, TUS - DER, Çağdaş Hukukçular Derneği, Türk Tabipler Birliği, temsilcileri ülkemizde son günlerde yoğunlaşan faşist cinayet ve saldırılar üzerine, 13.7.1978 günü aşağıdaki ortak açıklamayı yaptılar:

«Türkiye; ekonomik, toplumsal ve siyasal alanlarda büyük bir

bunalım yaşamaktadır. Varılan bu nokta, emperyalist - kapitalist sisteme ekonomik, siyasal, malî ve askerî bağımlılığın zorunlu bir sonucudur. Özellikle MC'nin üç yıla yakın iktidarı ile birlikte Türkiye ekonomisi iflâs noktasına ulaşırken, gelişen toplumsal muhalefeti bastırmak için faşist girişimler de hız kazanmıştır. İşsizlik yaygınlaşırken, dış borçlar çoğalıp ödenemezken, fiyatlar hızla artarken, ekonomik ve demokratik haklarının genişletilmesini isteyen güçlere karşı yıldırma ve terör ortamına girilmiştir. Faşist çeteler ve onları yönlendirenler, yerli ve yabancı tekellerden aldıkları destekle hükümeti yeniden ele geçirmek istemektedirler.

Son günlerde ard arda öğretmenlere, öğretim üyelerine, öğrencilere ve işçilere bağımsızlık - demokrasi düşmanı faşist güçler tarafından alçakça saldırılar düzenlenmektedir. Bu saldırıların son halkası Hacettepe Üniversitesi öğretim üyesi Doçent Doktor Bedrettin Cömert'in katledilmesidir. Faşist güçlerin bir süreden beri düzenledikleri bu tip saldırı ve cinayetlerin amacı açıktır.

Faşizmin asıl hedefi, işçi ve emekçileri açlığa mahkum etmek; gözyaşına ve kana boğmak; iliklerine kadar sömürmektir. Ancak bilinmelidir ki faşizm kendinden olmayan, yani demokrasiden yana olanların tamamını yok etmeyi amaçlar. Bunun içindir ki, daha bugünden faşizm özlemcileri demokrasi mücadelesi verenleri katlediyor.

Faşist cinayetlerden birinci derecede sorumlu tutulması gerekenler, devletin radyo ve televizyonunu da kullanarak halkımızın karşısına utanmadan çıkabilmekte ve bu kanlı olaylardan büyük bir histeri ile söz edebilmektedirler. Üstelik bu cinayetlerden sorumlu olan halk düşmanları, örgütlerimize saldırmakta ve örgüt üyelerimizi hedef olarak göstermektedirler.

Üzülerek belirtelim ki; mevcut hükümet ,insanlık suçu işleyen, faşist canilere ve onları yönlendiren odaklara karşı yeterli ve etkin bir tavır içinde görülmemektedir. Katleden ve katledilenlerin nitelikleri çok açıkken, hükümeti oluşturan partiler hâlâ «saldırıları nereden gelirse gelsin karşıyız» türünden sözler etmektedir.

Kaldı ki, her cinayetten sonra demeç verip, üzüntü belirtmenin faşist cinayetleri durdurmaya yetmediği açıktır. Artık hükümetin faşist cinayet şebekelerinin ve odaklarının üzerine gitmesi zamanı çoktan gelmiştir. Hükümet kararsız tavrını sürdürürse bir süre sonra vakit çok geçmiş olacak ve sıra kendisine gelecektir.

Biz demokratik kitle ve meslek örgütleri, temsil ettiğimiz milyonlar adına aşağıdaki önlemlerin gün geçirilmeden alınması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz:

1 — Faşist cinayet şebekeleri ve odakları derhal dağıtılmalıdır.

2 — Faşist cinayet odaklarına arka çıkan, omuz veren siyasi partiler dahil, demokrasi düşmanı tüm kuruluşlar kapatılmalı ve yeniden örgütlenmelerine izin verilmemelidir.

3 — Can güvenliğini sağlamada aciz kalan, ihmal gösteren ve saldırganlardan yana taraf tutan vali, emniyet müdürü ve diğer görevliler, anında görevden alınmalıdır.

4 — Tarafsızlık adına, faşistlerin amaçları doğrultusunda, demokratik kitle örgütlerine yapılan baskılar durdurulmalıdır.

5 — Hükümet, artık gelişmeleri doğru değerlendirmeli ve demokrasiden yana tüm güçler ve kuruluşlarla tutarlı diyaloglar kurmalı, faşizme karşı dayanışma içinde bulunmalıdır.

Bizler, faşist çetelerin silâhlı - bombalı saldırılarının yıldıramadığı, engelleyemediği kitleler ve onların örgütleri olarak mücadelemizi sürdürmede kararlıyız. Bugün bu kararlılığı gösteremeyenlerin, bir gün tarih önünde mutlaka hesap vereceklerine inanıyoruz.

Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin yılmadan, bunalmadan, verecekleri mücadele sonunda gelecek günlerin mutlaka aydınlık olacağından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Halkımıza saygıyla duyururuz.»

Çeşitli meslek odaları ve kuruluşları da yaptıkları açıklamalarda, aynı yöndeki görüşlerini dile getirdiler ve hükümetin vakit geçirmeden faşist saldırganların üzerine gitmesini istediler. Bu konuda «suskunluğu» veya «tarafsızlığı» ile bilinen köşe yazarları, sendika liderleri, siyasi parti sözcüleri de, hükümetin artık faşist saldırılar karşısında yeterli önlemleri almadığını ve vakit geçirmeden saldırganlığın üzerine gidilmesi gerektiğini itiraf etmek zorunda kaldılar.

Hükümet sözcüleri bundan önce yaptıkları çeşitli açıklamalarda, sorunu çözmek için «şabırlı» olmak gerektiğinden sözettiler. Onlara göre, belli zorlamalarla faşist örgütleri «barışa ikna» etmek mümkün olabilecekti. Olmadığını, olamayacağını artık kendileri de görmek ve itiraf etmek zorunda kaldıklarına göre, bundan sonra, neden beklendiğini izah etmeleri mümkün olmayacaktır. Hiç bir mülhaza, faşistlerin üzerine gitmemenin gerekçesi olamaz. Vurdumduymazlığın veya çekimserliğin devam edeceğini gösteren belli bir zaman kesitinin yaşanmış olmasına rağmen demokrasi güçleri hükümetin artık gerekli adımları atmasını ve suçlulardan hesap sorulmasını bekliyor.

12 TEMMUZ 1978

- Ankara Başsavcı Yardımcısı, Doçent Cömert'in öldürülmesi ile ilgili olarak ipucu elde edilemediğini söyledi.
- Isparta'da tutuklanan 22 komando cezaevinde olay çıkardı, 4 kişi yaralandı.
- TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu: «Saldırı olaylarının tek kaynaktan yönlendirildiğini anlamak için kâhin olmaya gerek yoktur. Belli ki Nazi özlemcileri, Hitler taklitçisi Kafatasçılar, gericiliğin ve karanlığın yegâne bekçileri, e-

ğitim-bilim emekçilerine karşı sistematik bir ölüm taarruzu kararı vermişlerdir.» dedi.

- POL-DER Genel Sekreteri, «Faşizm halkı yıldırım için cinayetler işliyor» dedi.
- Moritanya'nın yeni Devlet Başkanı Yarbay Salek, Batı Sahra sorununu, «Kardeş Fas Krallığı» ile birlikte çözeceklerini söyledi.
- ABD Senatosu, Sovyetler Birliği'nde Shcharansky ile Ginzburg'un yargılanmalarını kınayan bir karar kabul etti.

13 TEMMUZ 1978

- H. Ü. Rektörü Prof. Pınar, «Bu faşist tırmanışa dur denilmesini istiyoruz» dedi.
- DİSK, TÖB-DER, TMMOB, TÜMOD, TUMAS, TUM-DER, TÜTED, TUSD-ER, Çağdaş Hukukçular Derneği, Türk Tabipler Birliği ve A. Ü. Öğrenci Aileleri Derneği, «Hükümetin cinayet odakları karşısında yeterli bir tavır içinde olmadığını» bildirdiler.
- MİT Müsteşarlığına atanan emek-

li Orgeneral Adnan Ersöz görevine başladı.

- Anayasa Mahkemesi Başkanı Kâni Vrana ile üç Anayasa Mahkemesi üyesi emekli oldu.
- ABD Başkanı Carter, SSCB Devlet Başkanı Brejnev'e gönderdiği mesajda, Sovyet rejim aleyhtarlarının yargılanmalarının Helsinki anlaşmasının çiğnenmesi anlamına geldiğini ileri sürdü.

14 TEMMUZ 1978

- Kırşehir Eğitim Enstitüsü devrimci öğrencilerinin üzerine komandolar tarafından patlayıcı madde atıldı, 23 kişi yaralandı.
- Elazığ'da solcu bir genç, ateş açılarak öldürüldü.
- İstanbul Atatürk ve Ortaköy Eğitim Enstitüleri Müdür ve Müdür

Yardımcıları, yaptıkları ortak açıklamada, yüksek öğrenim kurumlarına yönelik saldırı olaylarının sağcı ve solcuların çatışması olmadığını, ilericileri ve tüm halkı yıldırıma yönelik olduğunu belirterek, İçişleri Bakanının ivedi ve tutarlı önlemler almasını istediler.

15 TEMMUZ 1978

- Hükümet ile Türk-İş arasında sürdürülen görüşmelerde, bu yıl imzalanacak toplu sözleşmelerde işçilerin hayat seviyesinin «1976 yılında yapılan toplu sözleşmelerle

sağlanan hayat seviyesinin altına düşmemesi» konusunda görüş birliğine varıldı.

- Elbistan ve Ankara'da 2 kişi öldürüldü.

16 TEMMUZ 1978

- Gürbüz Atabek'in görevden alınması ile boşalan Emniyet Genel Müdürlüğüne Diyarbakır Valisi Haydar Özkin getirildi.
- 7 Batılı ileri kapitalist ülkenin düzenlediği 4. Dünya Ekonomik Zirve Toplantısı Federal Almanya

Başkenti Bonn'da başladı.

- Kıbrıs Rum Demokratik Birlik Partisi Genel Başkanı Klerides, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu'yu, siyasal durumu sağlamlaştırmak için halkı heyecana kaptıracak gerçek dışı olaylar yaratmakla suçladı.

17 TEMMUZ 1978

- POL-DER Genel Merkezi, Danıştay kararı uyarınca yeniden açıldı.
- İstanbul Emniyet Müdürü Nazmi İyibil görevden alınarak, yerine Erzurum Valisi Hayri Kozakçıoğlu atandı.

- Ağrı Valisi Muzaffer Yüce, bir komandonun otomobilinde saatli bomba bulunduğunu açıkladı.
- Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu, Türk - Rum görüşmelerinde Rum temsilcisi olan Tasos Papadopoulos'u görevden aldı.

18 TEMMUZ 1978

- SEKA ürünlerine yüzde 10 - 30 oranında zam yapıldı.
- Elazığ, Diyarbakır, Adana ve İstanbul'da 4 kişi öldürüldü.
- AKEL, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Kipriyanu'yu desteklediğini açıkladı.
- ABD, İsrail ve Mısır'ın katıldıkları, Ortadoğu'ya ilişkin Londra Konferansı başladı.
- 7 Batılı kapitalist ülkenin düzenlediği 4. Dünya Ekonomik Zirve

Toplantısı'ndan sonra yayınlanan ortak bildiriye, Federal Almanya'nın iç harcamaları 5,1 milyar dolar artırmak için gerekli önlemleri alacağı, Japonya'nın büyüme hızını yüzde 5'ten yüzde 7'ye çıkaracağı, ihracatı frenleyeceği, ABD'nin ise enflasyonla mücadele için her önlemi alacağı belirtildi.

- Afrika Birliği Zirve Konferansı Sudan'ın başkenti Hartum'da başladı.

19 TEMMUZ 1978

- Ağrı Valisi Yüce, saatli bomba olayı sanığı komando Orhan Salman'ı kaçıran polislerin MHP sempatizanları olduğunu belirterek, bu polislerin açığa alındığını açıkladı.
- Türkiye ile AET arasındaki resmi görüşmelerde, Türkiye'nin «İlişki-

leri Dördüncü Plan döneminde dondurma» önerisine karşı, AET «Türkiye'nin üyeliğe aday üyeler gibi düşünülerek, ortak bir ekonomik politika izlenebileceğini belirtti.

20 TEMMUZ 1978

- Hükümetle Türk-İş arasında imzalanan «Toplumsal Anlaşma»da «Kamu kesimiyle yapılan Toplu İş

Sözleşmelerinde toplam ücret zamlarının, işçinin satınalma gücünü geriye götürmemek üzere 1976 top-

lam işçi gelir düzeyinin, toplu sözleşme yürürlük süresindeki fiyat artışları ile kuruluştaki istihdam artışı da dikkate alınarak bulun-

cak gelir düzeyinde tutulacağı» bildirildi.

- Bayındırlık Bakanı Elçi, «Ülkenin huzuru için MHP'nin kapatılması gerekir» dedi.

bir BELGE

«Toplumsal Anlaşma»

Hükümet adına Başbakan Bülent Ecevit'le Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına Genel Başkan Halil Tunç arasında yapılan görüşmeler ve ortak çalışmalar sonucunda,

Demokratik çalışma yaşamının, demokrasiyi ve ekonomiyi güçlendirecek, kalkınmayı sağlıklı ve dengeli olarak hızlandıracak, refahı toplumun tüm kesimlerine yayacak ve hakça bir düzeni gerçekleştirecek yönde gelişmesini güvence altına almak amacıyla,

Bir TOPLUMSAL ANLAŞMA'ya varılmıştır.

Bu Toplumsal Anlaşma, Cumhuriyet Anayasası çerçevesinde ve bundan onbeş yıl önce gerçekleşen ileri ve demokratik işçi hakları doğrultusunda uygulanacaktır. İşçi haklarının uygulamadaki aksaklıklarını giderici çalışmalar birlikte yapılacaktır.

Türk - İş'e bağlı kuruluşlarla kamu kesimi kuruluşları arasındaki toplu sözleşmelerin bu Toplumsal Anlaşmaya uygunluğu birlikte gözeltilecektir.

Dengesiz gelişmenin, düzensiz sınılaşmanın, sağlıksız ve hızlı kentleşmenin doğurduğu sorunlar, son yıllarda Türkiye'yi, Cumhuriyet Tarihinin en ağır ekonomik ve toplumsal bunalımlarına sürüklemiştir.

Çağdaş Dünya koşullarında ve özgürlükçü demokratik rejimde bu sorunlar ancak siyasal iktidarla demokratik işçi hareketinin elele vermeleri ve dayanışma içinde olmaları ile çözülebilir ve aşılabilir.

Hükümetle Türk - İş ve genel olarak demokratik Türk İşçi Hareketi. Anayasa dışı eğilimlerin, yasa dışı eylemlerin ve toplumda barışı ve huzuru bozucu davranışların her zaman ve ayırım gözetmeksizin karşısında durmuşlardır ve olacaklardır.

Böyle bir tutumu paylaşan bir Hükümetle işçi kuruluşu arasındaki işbirliği ve dayanışma, çalışma barışına olduğu kadar genel anlamda toplum barışına da büyük katkıda bulunacaktır.

Hükümetle Türk - İş,

- İşsizliği hızla azaltıcı bir ekonomik atılım dönemine girilmedikçe

ve başta köylüler olmak üzere tüm halkın gelişme nimetlerinden hakça yararlanması sağlanmadıkça, toplu sözleşmelerle yalnız işçilere tanınacak maddî olanakların işçilere de mutluluk getirmeyeceğinde;

● Sağlıklı bir gelişme sürecine girilmedikçe ve gelirlerle fiyatlar arasında refah artışını yaygın ve sürekli kılıcı bir denge sağlanmadıkça, işçi ücretlerindeki artışın gerçerlik taşımayacağına;

● Verimlilik ve üretim arttırılmadıkça ve ulusal sanayiın dışa bağımlılığı azaltılmadıkça dış ödemeler darboğazından kurtulma olanağı bulunmayacağına;

● Kamu kesimindeki işletmeler verimli çalışır ve kaynak yaratır duruma getirilmedikçe ekonomik sorunlarımızın çözülemeyeceğinde ve işçiler yönetime ve sorumluluğa katılmadan da bu işletmelerin sağlıklı bir duruma gelemeyeceğinde, birleşmektedirler.

Hükümetle Türk - İş, özel kesimde sağlıklı işçi - işveren ilişkileri kurulmasının ve aşırı kâr heveslerinden ve alışkanlığından kurtulmanın da, topluma huzur getirici, refahı yaygınlaştırıcı, gelişmeyi hızlandırıcı bir demokratik gelir - fiyat politikası bakımından zorunlu olduğu görülmektedir.

Sosyal adaleti toplumun tümünü kapsayacak biçimde yaygınlaştırmanın yalnızca toplu sözleşmelerle gerçekleşmeyeceğini gözönünde tutan hükümet ve Türk - İş, yatırıma ayrılabilir kaynakları artıran hakça bir vergi düzenini, bu yönde en etkin araçlardan biri olarak değerlendirmektedirler. Vergi yasalarında bu amaçla yapılacak ve özellikle dar gelirliiler üzerindeki vergi yükünü azaltacak değişiklikleri Türk - İş bütün gücüyle destekleyecektir.

Aynı anlayışla Türk - İş, fiyat artışlarının kısılması çabalarında da Hükümete yardımcı olacaktır.

Öte yandan Hükümet, çalışanların haklarının yaygınlaştırma amacıyla, işçi - memur ayrımının saptanması ve tarım işçilerinin haklarının yasal bir düzenlemeye bağlanması yönündeki çalışmaları hızlandıracaktır.

Ekonomik ve toplumsal bunalımlar ve demokratik rejime yönelen tehlikeler karşısında çözüm ararken, bazı çevreler, ekonomik yapıdaki çarpıklıkları ve toplumdaki adaletsizlikleri görmezlikten gelip, işçi haklarının kısılması ya da bir süre askıya alınması gibi yanlış ve sakıncalı görüş ve eğilimlere yönelmektedirler. Bu tür görüş ve eğilimlerin, bunalımları ve demokrasiye yönelen tehlikeleri ağırlaştırmaktan başka bir sonuç vermeyeceğine inanan Hükümet ve Türk - İş, vardıkları TOPLUMSAL ANLAŞMA ile demokratik işçi haklarını koruyup geliştirmenin ve demokrasimizin de güvence altına alınmış olacağı kanısındadırlar.

Ekonomik ve toplumsal sorunların sağlıklı çözümüne yönelik önlemlerin gerçekleşmesinde ve etkinleşmesinde demokratik işçi hareke-

tinin katkısının önemli bir etken olacağını bilen Türk - İş, bu anlayış içinde, Hükümetle ilişkilerini daha ileri boyutlarda sürdürerek güçlendirmeye, hakça ekonomik kalkınmaya ve demokratik gelişime yönelik ortak bir işbirliği programını destekleme kararındadır.

Demokratik süreç ve toplumsal adalet içinde gelişmeyi hızlandırıp sürdürebilen ve toplum barışını ve huzurunu gerçekleştirebilen bütün ülkelerde Hükümetlerin bunu demokratik işçi hareketi ile ve bu hareketin temsilcisi olan sendika kuruluşları ile yakın bir işbirliği ve dayanışma kurarak sağlayabildiklerini gözönünde tutan Cumhuriyet Hükümeti de bu yönde bir işbirliğini ve dayanışmayı en ileri ölçüde gerçekleştirmeye hazırdır ve isteklidir ve ülkemizdeki demokratik işçi hareketi yöneticilerini böyle bir anlayışın bilinci içinde görmekten mutludur. Hükümet, bunu, Türk Ulusu ve Türk işçisi açısından kıvanç verici ve demokratik gelişmemizin geleceğine güvenle bakılabilmesini sağlayıcı bir önemli olgu olarak değerlendirmektedir.

Söz konusu işbirliğinin özellikle kamu kuruluşlarında kısa sürede somutlaştırılması bakımından düşün birliğine ve aşağıdaki konularda ilke anlaşmasına varılmıştır:

1 — Yalnızca ekonomik savaşıma ağırlık veren sendikacılık, ülkemizin ekonomik ve sosyal koşulları yönünden hızla bir çıkmaza yönelmekte, bu çıkmazın bugün var olan emekçi hakları bakımından kamuoyunu olumsuz biçimde etkilemeye başladığı görülmektedir. Bu nedenle ve ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum gözönünde tutularak, kamu kesimiyle yapılan toplu iş sözleşmelerinde toplam ücret zamları, işçinin satın alma gücünü geriye götürmek üzere, 1976 toplam işçi gelir düzeyi ile toplu sözleşme yürürlük süresindeki fiyat artışları ve kuruluştaki istihdam artışı da dikkate alınarak bulunacak gelir düzeyinde tutulacaktır. Toplu pazarlıklarda ücretler, sosyal yardımlar vb. konular bu kurala göre saptanacaktır.

2 — Ekonomik ve toplumsal yardımların asgari normlarını saptamak için Hükümetle sendika üst kuruluşlarının yetkili uzmanlarından oluşturulacak bir teknik komite bu konudaki çalışmaları en kısa süre içerisinde sonuçlandıracaktır.

3 — Ücretlerin saptanmasında işin niteliği ve meslek bilgi ve becerisi gözönünde tutulacaktır.

4 — Kamu kesiminde işçilerin ve öteki çalışanların üretim, yatırım ve yönetim kararlarına katılmalarını öngören bir katılım modeli hazırlanacaktır. Bu modelin ilkeleri teknisyenlerce en kısa sürede hazırlanıp kesin karar için sunulacaktır.

5 — Kamu kuruluşlarında üretimin etkinliğini ve artışını, bunun yanısıra yöneticinin yönetimdeki etkinliğini engelleyici nitelikteki maddeler toplu sözleşmelere konmayacaktır, daha önce toplu sözleşmelere

konulmuş bu nitelikteki maddeler de işletilmeyecektir. (Bu bölümde sözü edilen maddeler akçalı hükümleri içeren maddeler olmayıp, özellikle emek kullanımı ve istihdama ilişkin maddelerdir). Kuruluşların kendi bünyeleri içinde işçi ve işveren temsilcilerinden oluşturacakları komisyonlar, değinilen bu maddeleri saptayarak, bunlara yönelik önerileri oluşturacaklardır. Bu kural gözönünde tutulmak koşuluyla işçilerin yönetime ve sorumluluğa katılmalarını, verimlilik ve kâr artışına da hız katici ve demokrasimize yeni bir boyut kazandırıcı yönde düzenlemek ve sağlamak üzere ortak çalışmalar yapılacaktır.

6 — Kamu kesimindeki kuruluşlar toplu sözleşmelerini bağlamada karşılaştıkları, özellikle bilgi akımını içeren sorunları çözmeye yönelik ortak bir birim kuracaklar ve bugüne değin bu amaçla ilişkide buldukları özel kuruluşlarla ilişkilerini keseceklerdir.

Öte yandan, çalışma yasalarındaki eksikliklerin ve yürümeyen veya uygulama açısından güçlük çıkaran kuralların daha önce değinilen teknik komisyon aracılığıyla saptanarak kısa sürede yeniden düzenlenmesi için gerekli işbirliği yapılacaktır. Bu açıdan özellikle şu konular üzerinde durulmasında düşün birliğine varılmıştır:

1 — İş yasasının 13, 17 ve 24'üncü maddeleri toplum gereklerine uygun biçimde ve çalışanların hakları doğrultusunda yeniden düzenlenecektir.

2 — Toplu pazarlık ve sözleşme yapacak sendikanın belirlenmesinde (ihtilâflı durumlarda) referandum ilkesini, sendikal yarışmada sorumsuzluğa yol açmayacak ve işçilere zarar vermeyecek yönde yasa laştırmak üzere gereken çalışmalar yapılacaktır.

3 — Toplu sözleşme ve grev hakları, Anayasa çerçevesinde, toplumsal gereksinimlere ve demokratik gelişimin gereklerinin daha uygun biçime getirilmek üzere gözden geçirilip belirlenecektir.

Ekonomik kalkınmanın ve demokratik gelişimin gerçekleştirilmesine yönelik işbirliğinin ve Hükümetle başlıca işçi kuruluşları arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla sürekli bir komisyonun kurulması kararlaştırılmıştır. Tarafların seçeceği yöneticilerden oluşan bu komisyon Başbakan'ın sorumlu kılacağı bir Devlet Bakanı ile birlikte çalışmalarını sürdürecektir. Bu çalışmalarda oluşturulan kararlar Başbakan'la Konfederasyon Genel Başkanı'na sunulacaktır.

Kalkınma Plâni Stratejisinin, planların ve yıllık programların hazırlanışı, ekonomik ve sosyal politikalarla fiyat ve gelir politikalarının saptanıp izlenmesi, fiyatların denetimi ve fiyat-gelir dengesinin sağlıklı ekonomik kalkınmayı hızlandıracak ve refahı artırıp yaygınlaştıracak biçimde korunması, istihdam olanaklarının artırılması, verimliliğin yükseltilmesi gibi temel sorunlar demokratik işçi hareketiyle birlikte sürekli biçimde ele alınacaktır.

Toplu sözleşme düzeninin tek yanlı müdahalelerle yönlendirilemeyeceği açıktır. İşçilerimizin övgü ile belirtilmek gereken bu konudaki duyarlılığı da gözönünde tutularak, ekonomik ve sosyal sorunların çözümünde sendikaların müzakere bağımsızlığı korunacaktır.

Hükümet'le Türk - İş, daha sonraki toplu sözleşme dönemi ile ilgili olarak da ayrıca aşağıdaki ilkeler üzerinde görüş birliğine varmışlardır:

1 — Hükümetin toplumsal politikası sonucu mal ve hizmet fiyatları ekonomik gereklerin altında tutulan ya da yapıları gereği toplumsal hizmet niteliğinde olan kuruluşlar dışında toplu sözleşmeler için, kuruluşlar, Hükümetten maddî yardım isteme yerine, kendi olanaklarını en verimli biçimde değerlendireceklerdir.

2 — Ekonomik ve toplumsal yaşamda yönetime ve sorumluluğa katılmanın gereği olarak işçiler, kamu kesimi işletmelerinin yıllık programlarında yer alan yatırımların gerçekleştirilmesine gerekli katkıyı yapacaklardır ve buna özen göstereceklerdir.

3 — Kamu kesimi işletmelerinde işyeri ve işletme düzeyinde de yönetime ve sorumluluğa etkin biçimde katılmayı sağlayan —ancak yönetim etkinliğini ve disiplinini bozmayan— bir düzen kurulacaktır. Yönetime katılma yetkisi ile sorumluluk birlikte gerçekleştirilecektir.

4 — Yatırım hedeflerinin yerine getirilmesinden sonra doğacak kârın belirli bir bölümünün işçi payı olarak yatırıma katılma biçiminde kullanılmasını sağlamak üzere gerekli önlemler alınacaktır.

5 — Gerekli uyumu sağlamak üzere tüm kamu kesimi için bir çerçeve anlaşması yapılmasına gidilecektir.

6 — Kamu kesiminde ücretler arası denge için gerekirse bir fonun oluşturulması sağlanacaktır.

7 — Bir dönem içinde işyeri ve işkolu esasına göre ayrı ayrı toplu sözleşmeler yapılmaması, bunun kaçınılmaz olabileceği durumlarda da ek yarar sağlanmaması yoluna gidilecektir.

8 — Geçmiş yıllardaki uygulama dikkate alınarak sendikaların ilk isteklerini makûl bir düzeyde başlatmaları sağlanacaktır.

9 — Belirli bir yer ya da işletmedeki işçi fazlasını mesleğine uygun başka alanlara aktarmak için kolaylık sağlanacak ve toplu sözleşmelere bunu önleyici veya genellikle yönetim etkinliğini bozucu yönde girmiş hükümler ayıklanacaktır.

10 — Sosyal yardımlarda bütünlük ve bunların toplam gelir içinde hesaplanması temel kural olacaktır.

Bu TOPLUMSAL ANLAŞMA'daki ilkelerin ve kuralların, işçi ücretlerini dondurma veya işçilerin ulusal refah artışından haklarını alamamalarını engelleme gibi bir amacı olmadığı, ancak ülke ekonomisi gerçekleriyle bağdaşmayan aşırı istekleri adaletli biçimde önlerken işçi kesiminin kendi içinde de denge ve adalet sağlamayı amaçladığı açıktır.

Hükümet, işçilerin sendika seçme özgürlüğünü engelleyici davranışlardan tüm kamu kuruluşlarının kaçınmasını, demokratik çalışma anlayışının kesin gereği saydığı gibi, bu Anlaşmanın, işçi kuruluşları arasında haksız rekabete yol açmasına da özen gösterecektir.

Başbakan Bülent Ecevit ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halil Tunç, bu TOPLUMSAL ANLAŞMA'nın, Türk demokrasisinde, demokratik çalışma yaşamında, hakça gelişme yolunda ve toplum barışının güvence altına alınmasında önemli bir aşama olacağı inancındadırlar; ve bu anlaşmaya temel olan demokratik ve yapıcı anlayışın ve ilkelerin çalışma yaşamımızda etkinliği olan tüm kuruluşlarca ve kesimlerce benimsenmesi dileğinde birleşmektedirler.

bir YORUM

«Toplumsal Anlaşma»nın Düşündürdükleri

Ecevit hükümeti, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik darboğazdan, kendi felsefesi doğrultusunda bir çıkış yolu deniyor. Bu yol, Ecevit hükümetinin 7 aylık iktidarında değişik zamanlarda ve değişik biçimlerde kendisini açığa vurdu. Ama iki temel eğilimi bağrında barındıran bu yolda Ecevit hükümeti henüz yeterince mesafe alabilmiş değil.

Ekonomik darboğazdan çıkabilmek için hükümetin benimsediği yol, dış finansman kaynakları bulmak, borçları ertelemek ve ABD silah ambargosunu kaldırmak, içte de ücretleri dondurmak ve emekçilere kemerleri sıktırmak şeklinde karakterize edilebilir. Bu iki sonuç birlikte ve bir arada sağlanabilmelidir ki hükümet tekelcilere verdiği sözlerin altından kalkabilsin, onların desteğini sürekli kılabilsin. İktidarın güvencesini burada gördüğü için hükümet açısından emekçilerin durumu veya demokrasi güçlerinin tepkileri hiç önemli değildir.

Seri yurtdışı gezilerine çıkmadan önce Ecevit, Halil Tunç'u ziyaret ederek, ekonomik darboğazdan çıkışta «işçilerin katkısı» konusunda bir prensip anlaşmasına varmış bulunuyordu. Sorun, ilişkilerin detaylandırılmasına ve bir «anlaşma»ya bağlanmasına kalmıştı. Nihayet 20 Temmuzdan sonra bu anlaşmanın ana hatları belirdi ve Bakanlar Kurulu'nda onaylanarak hayata geçirilmeye başlandı.

Anlaşma şüphesiz teorik olarak bu aşamada sadece TÜRK - İŞ yöneticilerini bağlamaktadır. İşçi sınıfının bu anlaşmaya ne diyeceğini za-

man gösterecektir. Demokrasi güçlerinin ve özellikle DİSK'in tepkisinin geniş işçi kitleleri üzerinde etkili olması ve TÜRK - İŞ'e bağlı işçilerin bu anlaşmayı pratikte işlemez hale getirmeleri mümkündür ve gereklidir.

Çünkü hayat pahalılığı ve enflasyon hızı, işçi ücretlerindeki artışlarla karşılanır gibi değildir. İşçilerin % 100 - 200 gibi, reel ölçülere vurulduğunda çok haklı görünen ücret artış taleplerine dahi hükümet tahammül edemediğini açığa vurmuştur. Etibank işyerlerindeki toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandığı ve bakanlığın imzasına açıldığı sırada Başbakan'ın bir telefon emriyle durdurulduğu ve gerekçe olarak da, işçilere fazla ücret artışı sağlanmasının gösterildiği hatırlanırsa, işçilerin, değil hayat düzeylerini yükseltmek, korumak için ileri sürdükleri taleplere dahi Ecevit hükümetinin karşı olduğu anlaşılır. Emekten yana olma iddiasını sürekli tekrarlayan sosyal demokrasinin bu tutumu aslında hiç de şaşırtıcı değil.

İşçilere sağlanması vaadedilen ve öteki vaatler gibi kâğıt üzerinde kalacağı açıkça belli olan bir yığın hükmü içeren hükümet TÜRK - İŞ anlaşmasının en önemli yanı ücretlere ilişkin olanıdır. Tekelci çevreleri son derece memnun bırakan bu anlaşmayla, işçi ücretlerindeki artış hızı 1976 yılı düzeyinde tutulmaktadır. Bunun bir tek anlamı vardır: İşçiler 1976 yılındaki ücretler çerçevesinde hayatlarını sürdürmek zorundadırlar. Yani, 1976 yılında bir işçi nasıl yaşıyor ve ne kadar tüketiyorsa bugün ve anlaşmanın geçerli olduğu sürece o kadar tüketecektir. Böylece, bu anlaşmayla, işçilerin, hayat koşullarını iyileştirmek için verdikleri mücadele anlamsız hale getirilmek istenmektedir.

İlk bakışta işçilerin yaşama düzeylerini korudukları izlenimini veren bu uygulama aslında fiilen işçilerin hayat düzeylerinin, öteki toplum kesimlerine göre bir gerilemesi olacaktır. Çünkü, milli gelir 1976 yılından bu yana belli bir miktar yükseldiği gibi, en kötü şartlarda bile bundan sonra da yükselmeye devam edecektir. Halbuki bu milli gelirin hemen tamamı işçiler tarafından üretilmektedir. Böylece işçilerin milli gelirdeki payları dondurulmakta, ücretlerin dondurulmasıyla varılacak bir sonuca bu anlaşmayla ulaşılabacaktır. Ücretler değil ama işçilerin milli gelirden aldıkları pay dondurulmaktadır. Onların yaşama koşulları dondurulmaktadır.

Sosyal demokrasinin olduğu kadar bu anlaşmayla sarı sendikacılığın da ipliği biraz daha pazara çıkmış olmaktadır. Hükümet olduğundan bu yana tercihini sermayeden yana açıkça koymuş ve tekelcilerin geniş desteğini almış olan hükümet, bu doğrultudan sapmış değil. İşçilere ve emekçilere kemerleri sıktırmak yoluyla ekonomik darboğazın aşılması demek, ekonominin bütün yükünün çalışanların sırtına bindirilmesi demek olacaktır ve bugüne kadarki uygulamadan bunun böyle olduğu görülmüştür. Hükümetin seri halde ertelediği grevler, önlenen toplu

sözleşme anlaşmaları, tütünde, pamukta, fındıkta ve benzeri ürünlerde çok düşük tutulan taban fiyatları, hükümetin sözünü ettiğimiz siyasetinin birer sonuçları olmuştur.

Sarı sendikacılığın şampiyonluğunu kimseye bırakmayan TÜRK-İŞ yönetimi ise, hükümetle yaptığı bu anlaşmayla işçi düşmanı yüzünü bir kez daha göstermiş olmaktadır. TÜRK - İŞ'in bu tutumuyla kamu işyerlerinde çalışan bir milyona yakın işçi, yaşama seviyeleri dondurulan ve hattâ düşmekte olanlar arasına katılmış olmaktadır. Nitekim Halil Tunç'un bu teslimiyeti, yeniden kontenjan senatörlüğüne seçilmesi suretiyle ödüllendirilmiş ve «üstün hizmetleri» görmezlikten gelinmemiştir.

Anlaşmadan en çok memnun olanlar şüphesiz işadamları olmuştur. Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Genel Başkanı Feyyaz Berker, eskiden beri «gerçekçi ve akılcı» bir ücret düzenini savunduklarını belirterek «anlaşmayı» övmüş ve şöyle konuşmuştur:

«En büyük işçi kuruluşumuzun kavgadan yana değil, barıştan yana olduklarını ortaya koymaları; toplu sözleşmelerde bugüne kadar önemli bir sorun olarak ortaya çıkan ve yöneticinin yönetimdeki etkenliğini ve işçi fazlalarının mesleklerine uygun başka alanlara aktarılmasını engelleyen uygulamalara son verileceğinin açıklanması önemli aşamalardır.

Öteden beri savunduğumuz diğer önemli bir ilke, ülke kalkınmasında hükümet - işçi - işveren üçlüsünün güçbirliğidir. Karma ekonomi düzeninde bu üçlü güçbirliği halklarındaki eksiklikler ekonomik ve sosyal dengeyi bozar.

Halbuki yeni anlaşma ile Türk işçisi «kamu işçisi» ve «diğerleri» de ikiye ayrılmaktadır.

Çerçeve anlaşma ana ilke olarak ve genel çizgileriyle yukarıda değindiğimiz ayrımı getirici yönü dışında olumlu görülmektedir. Ancak unutulmamalıdır ki uygulamaya yön verecek olan bundan sonra alınacak kararlar ve tespit edilecek esaslardır. Bunlar ortaya çıkmadan kesin bir değerlendirme yapmak için vakit erkendir.»

Öbür yandan MESS Genel Sekreteri İlhal Lök de bir açıklama yaparak anlaşmanın olumlu yanlarının bulunduğunu ve bundan memnurluk duyduklarını belirtmiştir.

Anlaşma, sadece işçilerin yaşama düzeylerini dondurmaya amaçlamakla kalmıyor. Böylece demokratik işçi hareketine de ağır bir darbe indirilmek istenmektedir. Sendikaların temel fonksiyonlarının başında, üyeleri olan işçilerin ekonomik ve demokratik hakları için mücadele vermeleri gelir. İşçi sınıfı, kapitalizm çerçevesinde sendikaları aracılığıyla yürüttüğü mücadelede kazandığı haklarla ancak yaşamını iyileştirebiliyor. Sermaye sınıfları ve devlet sendikaların bu fonksiyonlarını yitirmeleri için sistemli bir çaba içindedirler. Ama sendikaların bu mücadele-

den kendi elleriyle çekilmeleri, sermayenin çıkarları için işçilerin daha iyi yaşamaktan vazgeçmeleri ancak sarı TÜRK - İŞ yöneticileri ve TUNÇ hainlerine özgü bir meziyet olarak görülmelidir.

Ancak, işçi sınıfı ekonomik ve demokratik mücadelesinden objektif olarak vazgeçemez. Bırakalım bir önderlik arkasında verilen mücadeleyi, işçilerin kendiliğinden mücadelesi, zaten bu nesnel zorunluluktan kaynaklanmaktadır. İşçi sınıfı demokratik hareketi, genel emekçi halk muhalefetine belkemiğini oluşturur. Bu mücadeleyi bütünüyle önleme girişimleri sonuçsuz kalmaya mahkûmdurlar. Olsa olsa, bu mücadelenin önüne dikilen işçi aristokrasisinin etkinliği azalır ve işçilerin sınıf bilinçleri yükselmiş olur. Demokrasi güçlerinin ilk tepkilerine bakmak, **anlaşmanın** pratik bir değer taşımayacağı şeklindeki ihtimalleri güçlendirecek yöndedir. Bu konuda, işçi sınıfımızın ileri sendikal örgütü DİSK, temkinli bir tutum takınarak Başbakan'ın uzlaşma (!) çağrılarını geri çevirme basiretini göstermiştir. Hükümetle TÜRK - İŞ arasında varılan anlaşmaya ise DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar şu sözlerle karşı çıkmıştır:

«Gündeminin ana maddesi emperyalizme ve faşizme karşı mücadele olan Türkiye işçi sınıfı sınırlı da olsa ilerici hükümetlerin tarihsel konumunun bilinci içinde istemlerini kararlı bir biçimde savunmak durumundadır. DİSK, işçi sınıfına ve emekçi halka karşı sorumludur. DİSK olayları işçi sınıfının bilimi ışığında ve bu sorumluluk anlayışı içinde değerlendirir ve tavrını buna göre ortaya koyar.»

«DİSK, Hükümetin bu istemlerinin hayata geçirilmesine yönelik her girişimini sonuna kadar destekleyecektir. Ayrıca devletin yönetiminde işçilerin söz ve karar sahibi olmasını savunan Hükümet İLO, SSK Genel Kurulu, SSK Müdürler Kurulu, Yüksek Hakem Heyeti, Asgari Ücret Komisyonu, TRT Danışma ve Denetim Kurulları gibi işçileri yakından ilgilendiren sorunların tartışıldığı kurullarda DİSK'in de temsilini sağlayarak içtenliğini göstermelidir.»

«Bugün Hükümet ile Türk - İş arasında işçi ücretleri temel konu olmak üzere, çalışma hayatına ilişkin bazı konuları kapsayan bir anlaşmaya varılmıştır. Üst düzeyde varılan bu anlaşma, tabanın kabul edemeyeceği bir anlaşmadır. Bu anlaşma, sınıf işbirliğini savunmayı, sınıf uzlaşmacılığını bir kez daha sergileyen bir anlaşmadır.»

Sosyal demokrat sendika önderleri anlaşmadan yana tutum takınmışlardır ve bu tutumları süreceklerdir. Gericici sendikaların ise bu konuda işçi haklarından yana bir tutum takınmaları «abes» olur. Anlaşmayı pratikte işlemez hale getirecek olan ise işçi kitlelerinin tepkileri ve tercihleri olacaktır. DİSK bu anlaşmaya kitleleriyle birlikte karşı çıkarken TÜRK - İŞ'e bağlı sendika tabanındaki işçilerin de bu doğrultuda hare-

ket edeceklerini şimdiden söylemek mümkündür. Çünkü işçiler anlaşmanın kendileri için taşıdığı sakıncaları çok geçmeden anlayacaklardır. Ücret artış taleplerinin önceden bir «protokole» bağlanmasının ne anlama geldiğini anlamak için işçiler fazla beklemeyeceklerdir. Daha şimdiden, kamu işyerlerindeki uyuşmazlıklar bu doğrultuda çözülmeye, hükümetin çizdiği sınırlar içinde «anlaşmalar» sağlanmaya başlamıştır.

Hükümet ekonomik darboğazın faturasını işçilere ödetmeyi başaramayacaktır. Sosyalist partiler, demokratik örgütler ve öncü demokratik güçlerin tümü daha şimdiden anlaşmaya karşı tutumlarını açıklamış bulunuyorlar. Ve hattâ sosyal demokrasiden çok şeyler uman bazı demokrat çevreler bile bu anlaşmaya kuşkuyla baktıklarını gizleme gereğini duymamışlardır. Demokrasiyi savunan ve geliştirmeye çalışan bir hükümete, işçi haklarından fedakârlık etme pahasına bile olsa sınırsız bir destek sağlamak anlayışı, hele hükümetin demokratikleşme sürecine ters tutum ve davranışlarından sonra geçerliliğini büsbütün yitirmeye başlamıştır.

Ancak tepkiler hâlâ bölük pörçüktür ve sistemli bir propaganda silâhından yoksundur. Demokrasi güçlerinin bu konuda elbirliği etmeleri, emekçi kitleleri anlaşma konusunda bilinçlendirmeleri, ortak çabalarını kalıcı kılabilmeleri gerekir. Kimilerinin sandığı gibi bu anlaşma, sarı sendikacılığı kurtarma ve güçlü kılma sonucunu değil, eğer hakkıyla değerlendirilirse, emekçilerden yana olmayan tüm politikaların iflâsını getirecektir. Sosyal demokrasinin ve sarı sendikacılığın kimliği tescil olmuştur ve olmaya devam edecektir. Demokrasi güçleri bu perspektiften halkın çıkarları adına önemli adımlar atabilirler ve atmalıdırlar.

21 TEMMUZ 1978

- DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, hükümet ile Türk-İş arasındaki anlaşmayı eleştirerek, DİSK'in nihai çözüm olarak sosyalizmi gördüğünü, sınıf uzlaşmacılığını sergileyen bu tür anlaşmalardan yana olmadığını söyledi.
- Başbakan Ecevit: «Toplumsal anlaşma dışında kalan sendikalar hiç kuşkusuz bazı güçlüklerle karşılaşacaklardır. Buna gerek kalmadan DİSK ile diyalogu sürdürmek istiyoruz.»
- Isparta'da öldürülen TÖB-DER üyesi bir öğretmenin cenaze töreninde olay çıkaran faşistler, CHP il binası, TÖB-DER ve 30 kadar iş yerini tahrip ettiler.
- Eskişehir'de Kemal Pehlivan isimli TÖB-DER üyesi öğretmen, bir otomobilden açılan ateş sonucunda öldürüldü.
- Eskişehir Eğitim Enstitüsünde iki öğretmen, faşistler tarafından bıçaklanarak yaralandı.

Demokratik Öğretmen Hareketi ve TÖB-DER

Mehmet FIRAT

Ülkemizde sosyal muhalefetin gelişmesine paralel olarak tüm halk sınıf ve zümreleri gerek ekonomik hedefler ve siyasi demokrasi yönünde, gerekse politik mücadele alanında hızlı bir uyanma ve hareketlenme içindeler.

Bu hareketlenme, ekonomik - politik mücadeleye katılma sürecinde işçi sınıfının, kendi tarihsel misyonu ve toplumdaki öncü konumu doğrultusunda birinci derecede önemli bir yeri var.

Tekelci sermaye egemenliğine karşı sosyal muhalefette, faşizme ve gericiliğe karşı siyasal demokrasi mücadelesinde işçi sınıfının yanısıra, onun en yakın müttefiklerinden olan aydın kesimlerin işçi sınıfıyla olan ilişkileri gelişiyor, işçi sınıfı biliminin ve politikasının aydınlar üzerindeki etkisi ve yönlendirici rolü güçleniyor.

İşçi sınıfı ile en yakın bağlar içinde olan ve işçi sınıfı biliminin, politik mücadelesinin en fazla etkinlik sahibi olduğu aydın kesimlerin başında öğretmenler gelmektedir.

Bu olguların somut verilerinden birisi, halk güçlerinin demokratik örgütlenmesi içinde DISK ve TÖB-DER'in özgül bir öneme ve ağırlığa sahip olmasıyla kendisini göstermektedir. Aynı şekilde, demokratik öğretmen hareketinde işçi sınıfı ideolojisinin ve işçi sınıfı bağımsız politikasının etkinliğinin giderek artması, yaygınlaşıp kök salması her geçen gün daha net bir şekilde kendisini gösteriyor.

Demokratik öğretmen örgütlenmesinde işçi sınıfı bilimi rehberliğinin yönetime gelmesinden bu yana geçen iki yıl içinde, öğretmen hareketi ve örgütlenmesi gerek nitel bakımdan güçlenmiş, gerekse nicel bakımdan yaygınlaşmıştır.

Bu gelişmeler üstelik de büyük çoğunluğu MC'nin şiddetli baskısı altında geçen ve faşist saldırıların hem ülke çapında tüm ileri güçlere

karşı, gerekse öğretmenlere karşı sürekli şiddetlendiği bir dönemde gerçekleştirilmiştir.

Bugün TÖB - DER, faşist saldırı ve cinayetlerin, yerli karşı-devrimci güçlerin birinci derecede boy hedefi hâline gelmiştir.

Türkiye'de 650 şubesi olan, il merkezleri dışında, —pek azı hariç— hemen hemen tüm ilçelerde örgütlenmiş bulunan, bir kısım bellibaşlı bucaklarda da şube örgütlenmesini geliştiren TÖB - DER, gerek bu yaygın örgütlenmesiyle, gerekse taşıdığı nitel ağırlık bakımından Türkiye'nin dört bir yanında faşistlerin nişangâh tahtası haline gelmiştir.

Gün olmuyor ki, şu veya bu ilde, ya da ilçede faşist gruplar TÖB - DER binasına saldırmasın, gün olmuyor ki TÖB - DER'li öğretmenler öldürülmesin, yaralanmasın, saldırıya uğramasın.

Demokrasi güçleri arasında, öğretmenlere ve onların devrimci demokratik örgütlenmesine yöneltilen saldırılar rastlantı ve keyfi değildir. Faşizmin ve gericiğin başlıca boy hedeflerinden birisinin, devrimci, ilerici, demokrat öğretmenler ve TÖB - DER olmasının objektif nedenleri vardır. MC altında TÖB - DER'in iki kez, pekçok TÖB - DER şubesinin defalarca kapatılmasını, bugün de TÖB - DER'i kapattırmak isteyenlerin CHP'yi sıkıştırmasını soyut bir olay olarak değerlendiremeyiz.

ÖĞRETMENLERİN MODERN TOPLUMDA ARTAN İŞLEVİ

Modern toplumda, eğitim emekçilerinin üretici güçlerin gelişmesine getirdikleri katkı giderek artmaktadır. Bilimsel ve teknolojik devrim, bilimi bizzat bir üretici güç durumuna getirmiştir. Böyle olunca, eğitim emekçileri, hem bilimsel ilerlemede, hem de bilimsel ve teknolojik verilerin, öğrenim sürecindeki genç kuşaklara iletilmesinde önemli bir pay sahibidirler. Öğretmenlerin çağdaş toplumdaki bellibaşlı işlevleri:

● Üretim için gerekli temel bilgileri ve deneyim birikimlerinin özünü yeni yetişen ve üretime hazırlanan genç kuşaklara iletirler;

● Özellikle yüksek öğrenim düzeyindeki eğitim emekçileri bu işlevin yanı sıra, bilimsel ve teknolojik araştırmalarla ve bulgularla bilimsel ve teknolojik gelişmeyi güçlendirirler,

● Eğitim emekçileri, toplumun kültürel yaşamına katkı getirirler. İnsanlık tarihinin evrensel kültür mirasını ve buldukları ülkenin kültürel değerlerini yeni kuşaklara aktarma görevinde önemli bir yer tutarlar.

● Eğitim emekçileri, bu konularıyla sadece bilimsel, teknolojik ve kültürel ilerlemeye katkı getirmekle kalmazlar, aynı zamanda, genç kuşakların genel ahlâk ilkeleri bakımından eğitilmesinde, insanlık onuruna yaraşan, insani değerlere ters düşmeyen değer yargılarının yeni kuşaklara kavratılmasında sorumluluk taşırlar.

Bu görevlerin eğitim emekçileri tarafından yerine getirilmesi sade-

ce teknolojik bilgilenme ile sınırlı değildir. Bir başka deyimle, öğretmenlerin modern toplumdaki işlevlerini, salt teknolojik gelişime katkı getirmek diye sınırlamak gerçekte onların toplumdaki rollerini ve etkinliklerini daraltmak olur.

Önemli olan, hem toplumun bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmesine yardımcı olmak, hem de bu gelişimleri **insanlık çıkarlarına uygun toplumsal hedeflere yöneltmek**'tir.

Örneğin, insanlığın kaydettiği teknolojik gelişmenin verilerini, bilimsel ve teknolojik devrimin ürünlerini hem emperyalizm ve uluslararası gericilik, hem de dünya sosyalist sistemi ve dünyanın diğer ilerici güçleri kullanmaktadırlar.

Bilimsel ve teknolojik devrimin verileri, birincilerin, —emperyalistlerin ve yandaşlarının— elinde insanlık düşmanı amaçların hizmetine verilirken, aynı veriler dünya sosyalist sistemi ve yandaşlarının elinde, insanlığın çıkarlarına uygun bir şekilde değerlendirilmektedir.

Birinciler, bu ürünleri ve verileri, halkları sömürmek, baskı altına almak, dünya barışını tehdit etmek, böylece yeryüzündeki sömürücü azınlığın ömrünü uzatmak için kullanmaktadırlar. İkinciler ise, tam tersine, bilimi ve teknolojiyi insanlığın ilerlemesi, bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizmin yeryüzünde güçlenmesi, dünya halklarının refahı, geri kalmış ülkelerin kalkınıp gerilikten kurtulması ve giderek sömürsüz ve savaşız bir dünyanın yaratılması gibi yüce amaçlara bağımlı kılmaktadırlar.

Bu nedenle, bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmeye katkı getiren eğitim emekçilerinin bu katkıları da kuru bir teknolojik bilgilendirmeden ibaret değildir. Öğretmenlerin çabaları toplumsal gelişiminden soyut olarak ele alınamaz.

Sosyalist toplum bu sorunu çözmüştür. Bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmeyi tümüyle işçi sınıfı önderliğinde, halkların ve insanlığın hizmetine sunmuştur. Buna bağlı olarak da sosyalist toplumun öğretmeni, bütün işleviyle sosyalizmin ve insanlığın hizmetindedir. Sosyalist toplumun tüm öğretmenleri, yeryüzünde barış-demokrasi ve sosyalizm davasının birer neferidirler.

Kapitalist topluma gelince durum değişiktir. Kapitalist dünyaya egemen olan tekelci burjuvazi gerek uluslararası düzeyde, gerekse kendi bulunduğu ülkede, bilimsel ve teknolojik gelişmeyi kendi çıkarına ve emekçiler aleyhine kullanırken, bu gelişme sürecinin bir parçası olan öğretmenleri de kendi amaçlarının hizmetinde tutmak ister.

Mesleği gereği, bilim ve teknolojiyle, kültürel değerlerle yakından ilgili olan, emekçi kitlelerle sürekli ilişki halinde bulunan kapitalist toplumun öğretmenlerinin çoğunluğu kendi işlevlerinin tekelci kapitalizm tarafından kullanıldığının bilincine varıp buna karşı çıkarlar. Böylece öğ-

retmenin mesleki yaşamında bir çelişki doğar. Sömürücü egemen sınıfların yasaları ve düzenlemeleri ona kapitalizmin çıkarları doğrultusunda bir eğitime sistemi ve programı dayatmıştır. Tekelci sermayeye ve uluslararası gericiliğe karşı olan öğretmen, hem bu eğitim mekanizmasının bir parçası olarak görev yapmaya zorlanmaktadır, hem de kendi ideolojik ve politik kanıları doğrultusunda davranmayı istemektedir. Görevi matematik - fizik - kimya - biyoloji - astronomi vb. gibi bilim dallarını öğretme olan devrimci - ilerici öğretmenler, müfredat programlarının uygulanmasında büyük güçlüklerle karşılaşmayabilirler. Bu öğretmenler ders programlarına ek olarak kendi branşlarında öğrettikleri bilgilerin, insanlık hizmetinde kullanılmasının gereklerini öğrencilere göstermekle bu gerekleri yerine getiren sosyalist sistemi anlatmakla ve acii olarak ülkedeki o kapitalist eğitim sisteminin demokratikleşmesi, halk güçleri lehine eğitim reformlarının yapılması, öğrencilerin ivedi taleplerinin karşılanması doğrultusunda uğraş sürdürmekle yükümlüdürler.

Buna karşılık, adı geçen branşlar dışındaki konularda öğrenim yaptırılan öğretmenlerin güçlükleri daha fazladır. Kendisine dayatılan müfredat ve ders kitapları, sosyal bilgiler alanında baştan başa idealist görüşlerle ve sömürüyü meşrulaştıran, üretim araçlarının özel kapitalist mülkiyetini kutsayan düşüncelerle doludur. Bilimsel öğretiyi donanmış bulunan öğrenim için yanlışların yerine doğruları, bilim dışı olan görüşlerin yerine bilimsel olanı öğretmek bir görevdir. (Türkiye'deki eğitim sisteminde, ilk öğretim düzeyinde, öğretmen uzmanlaşması bulunmadığı için, ülkemizde öğretmenlerin çoğunluğunu oluşturan ilkökul öğretmenlerinden bilimsel öğretiyi benimsemiş olanlar için de durum aynıdır.)

Tekelci sermayenin ve diğer gerici - sömürücü sınıfların egemenliği altındaki ülkelerde, kuşkusuz ki, öğretmenlerin hepsi sosyalist değildir. Ama yukarıda da belirttiğimiz nedenlerden dolayı öğretmenler, kapitalist ülkelerde çoğunlukla devrimci, ilerici ve demokratik düşüncelere ve eğilimlere sahiptirler. İşçi sınıfı biliminin önderliği öğretmenler arasında etkinlik sahibidir.

Kapitalist ülkelerin öğretmenleri, gerek bilim, teknoloji ve kültür ile yakından ilgili, kitlelerle sıcak bağlar içinde olduklarından **ileriye açıktırlar**. Gerekse bir sosyal zümre olarak kendileri de tekelci sermayenin sömürdüğü, ezdiği emekçi kesimleri arasında yer almaktadırlar.

Kapitalist toplumun bu iki olgusu, sözkonusu ülkelerde öğretmen zümresinin anti-tekelci mücadele saflarında yer almasını getirmektedir.

Tekelcilerin egemenliğindeki düzenle bütünleşmiş ona bağlanmış öğretmenler dışında kalan geniş öğretmen kitlesi içindeki devrimci ve ilerici eğilimler, öğretmen hareketinde etkin durumdadırlar. Sosyalist ol-

sun veya olmasın, bu farklı ileri eğilimlerin, kapitalist ülkelerdeki belirleyici ortak paydası anti-tekelciliğdir.

Bu şekilde öğretmen kitlesi, kapitalist ülkelerde tekeli sermayeye karşı şu ortak temelde birleşmiştir:

- Eğitim alanındaki acil talepler olarak, eğitimin demokratikleşmesi, anti - tekel doğrultuda eğitim reformlarının yapılması,
- Öğretmenlerin ekonomik - demokratik haklarının korunup geliştirilmesi, mesleki sorunlarının çözülmesi, yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi,
- Genel siyaset arenasında, siyasi demokrasinin gelişmesi ,faşizmin ve diğer gerici akımların geriletilmesi, toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesi,
- Genel ekonomik alanda tekellerin egemenliğinin kısıtlanması, bütün çalışanların yaşama ve çalışma koşullarının geliştirilmesi,
- Uluslararası alanda bağımsızlık, barış ve sosyal ilerlemenin güçlenmesi, Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen'in kurulması, az gelişmiş ülkelerin ekonomik - sosyal ve kültürel gelişmelerinin bu Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen içinde hızlandırılması, silâhsızlık ve barış davasının kalıcı başarıya ulaşması.
- Gerek buldukları ülkelerde, gerekse tüm dünyada emekçilerin ve emekçi öğretmenlerin ekonomik, toplumsal ve kültürel yaşamdaki etkinliklerinin artması.

Dikkat edilirse, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı, uzun vadede sosyalizm için iktidar mücadelesi yaparken, kısa vadede, acil ekonomik, demokratik ve politik alanda aynı taleplerle mücadele vermekte ve bu doğrultudaki tüm halk güçlerinin örgütlü birliğini, ortak mücadelesini sağlamaya çalışarak onlara önderlik etmektedir.

Kapitalist ülkelerde öğretmen kitlelerinin önemli bölümü tekeli sermayeye ve onun egemenliğine karşı işçi sınıfının yanında saf tutmuştur.

TÜRKİYE'DE DEMOKRATİK ÖĞRETMEN HAREKETİNİN GÜÇLENEN ETKİNLİĞİ

Türkiye'deki öğretmen hareketi de, kapitalist ülkelerdeki bu toplumsal objektif koşulların ve kuralların dışında değildir. Ülkemizde de örgütlü öğretmen hareketi, tekeli sermayeye karşı işçi sınıfının yanında ve halk güçleri safında yerini çoktan almıştır.

Sadece bu kadar da değil, Türkiye'de örgütlü öğretmen mücadelesi, ileri kapitalist ülkelerdekinden daha da ileri boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde sınıf mücadelesinin daha keskin olması, faşizmin, siyasi gericiliğin daha azgın nitelik taşıması, emperyalizme bağımlı Türkiye ka-

pitalizminin halkımızı yoksulluk içinde tutması ,emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarının son derece kötü olması, aynı şekilde öğretmenlerin yaşama ve çalışma koşullarının da ileri kapitalist ülkelerdekilerle kıyaslanamayacak derecede elverişsiz bulunması, eğitim sisteminin Batılı ülkelerle kıyaslanamayacak derecede anti-demokratik karakter göstermesi vb. gibi nedenler ,Türkiyeli eğitim emekçilerinin pekçok kapitalist ülkede olduğundan daha fazla politize olmalarını ve genel demokratik harekete daha fazla katılmalarını getirmektedir.

Bütün bu objektif nedenlere, Türkiye'deki öğretmen hareketinin geçmişten bugüne uzanan ilerici geleneği de sübjektif bir etken olarak belirince, ülkemizde, öğretmen örgütlenmesinin niçin bu denli iler nitel ve nicel boyutlara ulaştığını, öğretmen örgütlenmesinin, genel demokrasi safları arasında neden bu ölçüde saygınlık taşıdığını anlamak güç olmaz.

Türkiye'deki demokratik öğretmen örgütlenmesinin, birçok ileri kapitalist ülkedekinden daha ileri olmasının bir başka önemli göstergesi de, işçi sınıfı öğretisinin eğitim emekçileri içindeki etkinliğidir.

Bilimsel öğretimi özellikle son yıllarda öğretmen hareketi içinde hızla güç kazanmış ve yönetime gelmiştir.

Öğretmen hareketi işçi sınıfı bilimi kılavuzluğunda son iki yıl içinde önemli başarılar kazanmıştır.

- Örgütlenmenin nitel düzeyi yükseldiği gibi, nicel bakımdan örgüt hızla yaygınlaşmış ve üye sayısı 150.000'e varmıştır. (Örneğin iki yıl önceki 3'üncü Kongre'de delege sayısı 500 dolaylarında olduğu halde, bu yıl tüzük kuraları altında bu sayının 750'ye yaklaştığı tahmin edilmektedir. Bu demektir ki, son iki yıl içinde ,örgütün nicel varlığı yaklaşık olarak yarı yarıya büyümüştür).
- Bu büyümenin, özellikle MC'nin en şiddetli baskı koşullarında, faşizmin en azgın saldırıları altında gerçekleştirildiği, örgütü ve örgüt üyelerine yönelik saldırıların —dünmek şöyle dursun— giderek arttığı göz önünde bulundurulursa, devrimci —demokratik öğretmen örgütlenmesinin dinamizmi, onun demokrasi saflarındaki işlevi ve genel olarak demokratik öğretmen hareketinin önemini daha kolayca ortaya çıkar.

Merkez yönetiminden, yerel şube birimlerine ve tek tek örgüt üyelerine dek bir bütün olarak TÖB - DER kitlesi, faşizme ve gericiliğe karşı kararlı bir mücadele vermişlerdir, vermektedirler.

- Son iki yıl içinde, TÖB - DER, öğretmen, memur, teknik eleman vb. statüsündeki bir milyon kadar kamu personelinin grevli, toplu iş sözleşmeli sendikalaşma hakkı için en ön saflarda mücadele etmiştir. İki yıl öncesine kadar pekçok benzer durumdaki kamu personeli tarafından bile henüz benimsenmemiş veya soyut bulunmuş bu hak, TÖB -

DER'in etkin mücadelesiyle tüm kamu personeline mal olmuş ve etkinliğini bütün toplumda duyurmuştur.

- TÖB - DER temsil ettiği öğretmen kitlesinin ekonomik taleplerinin elde edilmesinde, mesleki ve özlük sorunlarının çözülmesinde başarılı bir uğraş sürdürmüştür.

Bu uğraşların başında, MC zamanında kıyımaya uğrayan binlerce öğretmenin demokratik ve özlük hakkının korunması gelmektedir. Danıştay'dan sağlanan iptal kararlarının hepsi, TÖB - DER merkez ve bölge hukuk büroları tarafından sağlanmıştır.

Ayrıca ilkökul öğretmenlerinin ders saatlerinin sınırlandırılması, fazla dersler için ek ders ücreti ödenmesi, orta öğretim öğretmenlerinin zorunlu ders saatlerinin indirilmesi ve ek ders ücretlerinin artırılması yolunda TÖB - DER itiraz ve yoğun bir çalışma sürdürerek, sonuçta öğretmenlerin âcil taleplerinden olan bu hakkın fiilen gerçekleşmesini sağlamıştır.

Bir takım grupçu siyaset çevreleri, TÖB - DER'in kendi meslek kitlesinden koptuğunu, öğretmenlerin ekonomik ve mesleki sorunlarına eğilmediğini iddia ederken, ya bile bile yalan söylüyorlar, ya da TÖB - DER Genel Merkezinin uzun çabalardan sonra elde ettiği bu somut hakları ve kazanımları bilmiyorlar ve hariçten gazel okumakla, bilgilere dayanmayan, sübjektif yargılarla ve temeli olmayan kasıtlı suçlamalarla iştigal ediyorlar.

Çünkü TÖB - DER'in sendikalaşma hakkı doğrultusunda verdiği mücadelenin ne denli ileri boyutlara ulaştığı herkesçe görülmektedir. Bu mücadele sadece bir milyonu aşkın kamu personelini kucaklamakla kalmamış, aynı zamanda DISK ve diğer tüm demokratik örgütler tarafından canlı olarak benimsenmiş toplumda derin yankılar uyandırmıştır. Böylece, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, CHP Meclis Grup Başkanvekili Hayrettin Uysal bu hakkın gerçekleşmesinden yana olduklarını söyleyen demeçler vermişlerdir, bu konuda CHP tarafından bir yasa tasarısı hazırlanmaya başlamıştır.

Aynı şekilde, öğretmenlerin özlük hakları konusunda sürdürülen çabalar ve kazanılan başarılar, alınan binlerce Danıştay kararı, ek ders ücretlerinde sağlanan kazanımlar, bütün bunlar TÖB - DER Merkez Yönetimine yöneltilen suçlamaları havada bırakmaktadır. (Bu gibi iddiaların şampiyonluğunu yapan Yürüyüş Dergisi'dir. TÖB - DER yönetiminin öğretmen sorunlarıyla ilgilenmediğini ve kitlesinden koptuğunu ileri süren Yürüyüş, a) İki yılda örgütün üye sayısının yarı yarıya arttığı gerçeği karşısında ne diyecektir? b) Elde edilen somut demokratik ve ekonomik kazanımlar karşısında ne diyecektir? c) Yürüyüş saflarını sık sık ziyaret eden TUM - DER ve TÜTED yöneticileri, kendi örgütlerinin üye hacminin bu iki yıl içinde ne denli az arttığını nasıl izah edecektir? Gene

aynı örgütlerin, kendi temsil ettikleri meslek zümresi için ne gibi ekonomik - demokratik kazanımlar sağladığını iddia edebilecektir? Örneğin, TÜTED genel merkezinin son iki yıllık çalışma dönemi için 700 bin planladığını, fakat ancak 67 bin lira sağladığını yazan örgüt çalışma raporundan Yürüyüş'ün haberi yok mudur? Tasarlanan bütçenin onda bir düzeyinde kalması, adigeçen örgütün bu iki yıl içindeki faaliyet hacminin de bir göstergesi değil midir?)

● TÖB - DER, işçi sınıfımızın ileri sendikal örgütü olan DİSK ile ilişkilerini geliştirmiştir. İDD'cilerin yönetimi altında ve Kemal Türkler'in başkanlığındaki DİSK, TÖB - DER'in kendisine getirdiği sürekli önerilere, dayanışma ve güçbirliği isteklerine karşı sürekli oyalamacı bir tutum takınmıştır. Fakat, TÖB - DER yönetimi, İDD'nin grupçuluğundan kaynaklanan bu tutum karşısında duygusal tepkilere kapılmamış, İDD'ci grup ile DİSK bütünlüğünü aynı tutmamıştır.

Neticede İDD.ciler DİSK yönetimindeki konumlarını yitirmişlerdir. TÖB - DER yönetiminin sorumlu ve bilimsel tutumu nedeniyle DİSK'e karşı nedenli doğru bir politika izlediği kısa zamanda ortaya çıkmıştır.

6'ncı Kongreden sonra ülkemizin en büyük iki demokratik kitle örgütü arasındaki bağlar güçlenmiş, dayanışma gelişmiştir. Sonuçta, TÖB-DER, onur üyesi olarak DİSK saflarına katılmıştır. Gerek ülkemizdeki ekonomik mücadele açısından, gerekse halk güçlerinin ve onun örgütlerinin demokratik birliği açısından bu olay son derece önemlidir ve tüm halk örgütleri için, bütün demokrasi güçleri için tarihsel bir aşamanın simgesidir.

● Eğitimin demokratikleşmesi, öğretmen sorunlarının ayrıntılı olarak incelenmesi için toplanan Demokratik Eğitim Kurultayı, gerek öğretmen hareketinin bilimsel düzeyinin, gerekse sorunlara yaklaşımındaki ciddiyetin seçkin bir forumu olmuştur. 1968'deki Devrimci Eğitim Şurası'ndan on yıl sonra toplanan DEK, hem genel öğretmen hareketinin ve TÖB - DER bütününün, hem de onun merkez yönetiminin bilimsel ve demokratik bir başarısı olarak öğretmen hareketine mal olmuştur.

● TÖB - DER, sadece ülke içinde ,uluslararası planda da, son iki yıl içinde önemli bir saygınlığa ulaşmıştır. FiSE'ye üye olmuş, DSF'nin 9'uncu Kongresine delege olarak katılmış, birçok ülkenin öğretmen kuruluşu tarafından davet almış ve uluslararası ilişkilerini geliştirmiştir.

TÖB - DER yönetimi iki yıl boyunca bütün bu sorumlu ve titiz uğraşlarını sürdürürken, örgüt içinde yıkıcılık ve kargaşa kundakçılığı yapan kimi grupçu siyasetlerle, özellikle, İDD'nin entrikacı, makyavelist ve zorba, başına-buyruk tavırlarıyla uğraşmak zorunda kalmış, onun her türlü tahribatına ve kuru gürültüsüne karşı, örgütün ilkelerini, tüzüğünü ve birliğini, bütünlüğünü korumuştur, geliştirmiştir, İDD'cilerin «TÖB-DER'de Bunalım» vaveylaları altında kopardıkları gürültü ve burjuva basınına

yansıtmaya çalıştıkları olayların örgüt saygınlığına gölge düşürmemesi için çaba göstermek, herkesten önce TÖB - DER genel merkezinin görevi ve sorumluluğu olmuştur. Sonuçta, İDD'cilerin kamuoyunda uyardırmak istedikleri izlenimler ve TÖB - DER'in bütünlüğüne yönelik yıkıcı faaliyetlerden örgütün yara almadan çıkması, genel merkezin çabalarıyla geriletilmiştir.

Ağustos ayı sonunda, tüm TÖB - DER kitesini bu kritik ve tarihsel dönemde büyük bir sorumluluk beklemektedir. Örgütün 4'üncü Olağan Genel Kurulu nedeniyle, grupçu çevrelerin tahripkâr faaliyetleri kızışmıştır. Kongre öncesinde TÖB - DER'in bütünlüğüne ve saygınlığına gölge düşürecek türden yazıların ve çarpıtmaların günlük basına ulaştırılması muhtemeldir. TÖB - DER kongresini bir birlik ve bütünlük platformu hâline getirmek, grupçu siyasetleri mahkûm etmek ve örgütün yeni bir ivmeyle, yeni bir atılımla Kongreden çıkmasını sağlamak, gerçekten devrimci, ilerici ve demokrat olan tüm öğretmenlerin, gerçekten örgütün genel çıkarlarını ve birliğini düşünen yerel örgüt temsilcilerinin ortak sorumluluğudur. Ve ilkesiz siyasetler, grupçu tutumlar, yıkıcı tavırlar iflas edecektir.

The logo of TÜSTAV is a stylized, symmetrical emblem. It features a central vertical element that resembles a column or a stylized letter 'T'. This central element is flanked by two vertical bars that curve inward at the top, forming a shape reminiscent of a pair of wings or a stylized 'U'. Below the central vertical element, there are three horizontal bars of varying lengths, stacked vertically, which together form a base for the emblem. The entire logo is rendered in a light gray color.

TÜSTAV

ABD'nin Dış Politikası Üzerine

Beyaz Saray'ın yeni soğuk savaş numaralarını içeren dış politikası hakkında SBKP MK organı Pravda'da yayınlanan bir makalenin çevirisini aşağıda bulacaksınız. Ara başlıklar tarafımızdan konulmuştur.

İLKE.

Son zamanlarda bazı olgular ABD politikasında barış meselesi için tehlikeli bazı değişiklikler olduğunu ortaya koyuyor. Bu ülkenin yönetici çevrelerinde, yumuşama konusunda, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerle ilişkiler konusunda yıllardır şiddetli bir mücadele devam ediyor. Bu mücadele ne kadar ileri giderse yumuşamayı bozmak, dünyayı «soğuk savaşa», yeni cepheleşmelere ve önü alınmaz askeri rekabete geri döndürmek isteyen grupların temsilcilerinin bu mücadelede üstünlük kazanmaya başladıklarına ilişkin olarak birçok belirti ortaya çıkıyor. Bunu sadece ABD Başkanı'nın ve diğer bir dizi yüksek mevki sahibi kişilerin demeçleri değil, aynı zamanda Washington'un somut işleri de kanıtıyor.

ABD SİLÂHLANMA YARIŞINI TIRMANDIRIYOR

ABD, halkların silâhlanma yarışına son verme isteğinin aksine bu yarış teşvik etme doğrultusunu izliyor, askerî gücün artırılmasına ilişkin yeni ve geniş planlara, hem de on yıl ileriye hedef alan planlara giriyor. Aynı zamanda stratejik silâhların sınırlandırılması konusunda Sovyetler Birliği'yle yapılan görüşmeleri kasten frenliyor.

ABD Hükümeti, amacı SSCB ile ikili ilişkilerin kasıtlı olarak kötüleştirilmesinden başka türlü değerlendirilemeyecek davranışlara giriyor. SSCB tek yanlı eylemleriyle iki ülke arasındaki ilişkileri ve temasları sınırlandırıyor. ABD ve SSCB arasındaki iyi ilişkilerin düşmanları, yumuşamayı ve barışı açıkça bir aldatmaca olarak, savaşı ise tek gerçek perspektif olarak açıklayan Çin yöneticilerinin saldırgan anti-sovyetizmiyle ortak bir dil buluyorlar.

ABD, Afrika'da yeni bir sömürgecilik türünün, silâhlı müdahaleciler ve Afrika devletlerinin işlerine açık müdahale, ulusal kurtuluş hareketlerini bastırma politikasının başlıca ilham kaynağı oldu.

ABD dış politikasındaki bütün bu eğilimler, geçenlerde yapılan NATO Konsey toplantısında ayrı bir açıklıkla ortaya çıktı. Fikirdaşlarını yüreklendiren, tereddüt edenleri kıskırtan, bu blokun uzlaşmaya gelmeyen iştirakçilerine baskı yapan ABD, bloku yeniden «soğuk savaş» yoluna sokmaya ve silâhlanma yarışını tahrik etmeye çalıştı.

Politikada bu derece geniş cephede bir dönüş olması pek tabii ki basit bir iş değildir. Bu dönüşün bazı esaslara «dayanması» gerekir. Bu amaçla, bu kez de uluslararası durumun kötüleşmesi suçunu Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin üzerine atma denemelerine girişiliyor. Washington'un «yeni» politikasının yaratıcıları, SSCB ve ABD arasındaki ilişkilerde rekabet unsurlarını abartarak ve işbirliğinin önemini azaltarak bu politikanın altına bir tür «kuramsal» temel koymaya çalışıyorlar. Yönetimin bazı temsilcileri, örneğin Başkan Yardımcısı Z. Brzezinsky bunu o derece kaba ve beceriksizce yaptı ki gerek ABD müttefiklerinin, gerekse ABD yuttaşlarının zihinlerinde epeyce karışıklık yarattı.

BEYAZ SARAY BULANIK SUDA BALIK AVLAMAKTADIR

Bu karışıklığın, Başkan J. Carter'ın geçenlerde Annapolis'te yaptığı konuşmayla dağıtıldığı bildirilmektedir. Ne var ki, ABD Başkanı Amerikan politikasına, öncelikle de SSCB konusundaki Amerikan politikasına hâlâ da belirgin bir açıklık getiremedi. Konuşmada J. Carter kabul edilemeyecek şeyi kabul edilebilir yapma, onaylanmayı onaylanıyormuş gibi yapma çabasına kalkıştı. Yani yumuşama ve Sovyet - Amerikan ilişkilerinin iyileştirilmesi ideallerine bağlılık güvencelerini Sovyetler Birliği'ne yapılan açık saldırılarla bağdaştırmaya uğraştı. Hitler saldırısına karşı savaşta 20 milyon oğlunu ve kızını yitiren Sovyet halkının barışseverliğine ve azmine saygı gösterme ifadesini «soğuk savaş» döneminden itibaren en kötü niyetli Amerikan gazetelerinde bile benzerine sık sık rastlanmayan ve Sovyet gerçeğine ilişkin peşin ve tahrif edilmiş ifadelerle birleştirme denemelerine girişti. İşte böylesine açık - seçik ve yalın bir neden yüzünden Beyaz Saray sözkonusu kargaşayı ve bulanıklığı dağıtıp, SSCB'ye karşı ABD politikasına açıklık getiremedi.

ABD Başkanı ve danışmanları bu konuşmanın Sovyetler Birliği'nde dikkatle okunduğundan ve tarafsız olarak değerlendirildiğinden kuşku duyamazlar. Konuşmada yer alan ve ABD yöneticilerinin gerek ülkenin

politik çevrelerinde, gerekse Amerikan kamuoyu arasında yumuşamanın oldukça geniş bir destek görmesini görmezlikten gelemeyeceklerini ifade eden olumlu açıklamalar da gözden kaçırılmamıştır.

Ancak eğer adı geçen konuşmayı daha önceden açıklandığı gibi bir «program» konuşması olarak anlamak gerekirse, bu konuşma ABD'nin izlediği doğrultuya ilişkin kuşku dağıtmamış, üstelik artırmıştır. Konuşmada yer alan ve Başkan J. Carter'ın Sovyetler Birliği'nin «cepheleşme ve işbirliği arasında bir seçim» yapması gerektiğine ve ABD'nin de bu yollardan herhangi birini izlemeye hazır olduğuna ilişkin açıklamasına dikkati çekmek yeterli olacaktır. Sorun böyle ortaya konmuş, ama yanlış adrese yöneltmiştir. Sovyetler Birliği seçimini çok önceden ve hiç bir kuşku bırakmayacak şekilde barış ve işbirliği yararına yapmıştır. Bu sorunun ABD Başkanı tarafından bu şekilde ortaya konması yalnızca ABD'nin, daha doğrusu şimdiki Amerikan yönetiminin henüz kesin seçimini yapamadığını; bir başka deyimle, daha önceden SSCB ile birlikte hazırlanan ve atom çağında barış içinde birlikte yaşamının kabul edilebilir bir almaşığının bulunmadığını doğrulayan ilkelereinden caymaya kalkıştığını kanıtlayabilir. Aynı konuşmada Birleşik Devletler tarafından yumuşama yararına yapılan iyi işleri sayan Başkanın son derece önemli iki belgeyi SSCB ve ABD arasındaki karşılıklı ilişkilerin esaslarını ve nükleer savaşın önlenmesine ilişkin antlaşmayı atlaması herhalde bir rastlantı değildir. Oysa ki bu belgelerde gerek her iki devletin yumuşama yararına seçim yaptıkları hususu, gerekse bundan çıkan karşılıklı yükümlülükler özellikle belirtiliyor.

Artık büyük boyutlara ulaşmış olan silâhlanma yarışının teşvikine, askeri harcamalarına sürekli olarak artırılmasına yönelik doğruyu şimdi ABD politikasında düzenli bir şekilde açığa çıkmıştır. Yaklaşık olarak yılda 130 milyar dolara ulaşan rekor düzeyde bir askeri bütçenin kabul edilmesiyle, nötron bombası da dahil yeni yeni kitlesel öldürme silâhi sistemlerinin hazırlanmasıyla yetinmeyen Birleşik Devletler, Batı'yı askeri hazırlıkların hızlandırılmasına seferber etmeye giriştiler. Bunu, geçenlerde Washington'da yapılan, üstelik BMT Genel Kurulu'nun Silâhsızlanma Özel Toplantısı'nın yapıldığı günlerde dünya kamuoyuna yapılan talihsiz çağrılar ve NATO Konsey Toplantısı sonuçları açıkça kanıtıyor. Washington'daki görüşme, maliyeti 80 milyar dolar gibi çok büyük bir meblâğ tutacak olan ek silâhlanma yarış programının kabulüyle sona ermişti.

ASKERİ ÜSTÜNLÜK SAĞLAMAYA ÇALIŞAN TARAF ABD'DİR

Eski uygulamaya göre bu önlemler, bunların sözde Batı'ya karşı «askeri üstünlük» kazanmaya çalışan Sovyetler Birliği politikasına bir

«yanıt» olduğu üzerine yalan yanlış bahanelerle haklı çıkarılmaya çalışılıyor. SSCB'nin ve SBKP'nin yöneticileri böylesi iddiaların esası bulunmadığını birçok defalar belirtmişlerdi. Örneğin daha geçenlerde L. İ. Brejnev bir Batı Alman gazetesine verdiği demeçte şu hususu bir kez daha doğrulamıştı: «Sovyetler Birliği, kendi kendini aşağı yukarı bir eşitliği savunma gereksinimleri açısından yeterli saymaktadır. Askeri üstünlük sağlama amaçlarını izlemiyoruz. Aynı zamanda artık nükleer silâhları ve onları hedefe ulaştıracak araçları da içine alan şimdiki büyük silâh depolarının var olduğu koşullarda bu anlayışın anlamını kaybettiğini biliyoruz.»

Bunlar ve Sovyetler Birliği yönetimince yapılan bu türden diğer sorumlu açıklamalar ABD'de bilmemezlikten gelinemez.

Gerçekte, güç dengesine ilişkin ortak değerlendirmeye varıldığında — stratejik silahlar mı, yoksa orta Avrupa'daki silahlı kuvvetler ve silahlar mı söz konusudur — Sovyet «askeri tehdidine» «Sovyet üstünlüğüne» ilişkin iddialar hiçbir esasa sahip olamaz. Bunu yalnızca Sovyet açıklamaları değil, aynı zamanda resmi Amerikan belgeleri ve bizzat ABD yöneticilerinin demeçleri de kanıtıyor. Bunların hiçbirinde Sovyet üstünlüğünden söz eden veriler bulunuyor. Aksine, istenmeyerek ve üstü kapalı da olsa tahmini eşitlik kabul ediliyor. Peki, o zaman Amerikan ve NATO yöneticileri neden endişe ediyorlar? Diyorlar ki, söz konusu olan günümüz değil, yarınılardır, Sovyetler Birliği'nin gelecekte askeri üstünlük kazanması olasılığıdır (Başkan J. Carter'ın Mayıs ayındaki NATO Konsey toplantısında yaptığı konuşmada bu sorun tam tamına böyle ortaya konmuştu).

NATO'YU SİLAHLANDIRMA POLİTİKASI VE SSCB'NİN SİLAHSIZLANMA ÇABALARI

Ancak SSCB'nin ve müttefiklerinin özellikle NATO'nun kabul ettiği uzun süreli modernizasyon ve askeri potansiyeli artırma programları karşısında yarınılardan endişe duymak için ellerinde bulunan kanıtlar hiç de az değil. Daha da önemli bir şey var: son on yıldaki olayların akışı uydurma tehditleri silâhsızlanma yarışını kışkırtarak ortadan kaldırma denemelerinin sonuç vermeyeceğini kanıtlamadı mı acaba? Bu deneyin, barışçı ve tehlikesiz geleceği sağlamanın ancak başka bir yolda, silâhların sınırlandırılmasına ve azaltılmasına ilişkin antlaşmalar yolunda mümkün olabileceğini ortaya koymuyor mu. Gelecekte ne kadar çok kaygı duyulursa, böylesi antlaşmalar imzalamayı o kadar sürekli ve o kadar azimli istenebilir.

Silâhsızlanma konusundaki görüşmelere karşı takınılan tavıra iliş-

kin olan ve tarafların gerçek niyetlerinin ortaya çıkması için denek taşı sayılabilecek çok önemli bir sorunu burada ele almak yerinde olacaktır.

Orta Avrupa'daki silâhlı kuvvetlerin ve silâhların azaltılması konusunda Viyana'da yapılan görüşmelerden başlayalım. Bu yılın 19 Nisanında batılı ülkeler bu görüşmelere doyurucu olmasa bile ileriye yönelik olarak atılan bir adım olan yeni öneriler getirdiler. Görüşmeleri çıkmazdan kurtarmak arzusuyla en yakın zamanda karşı önerilerini sunacaklarını açıklayan Varşova Paketi ülkeleri batılı ülkelerin önerilerini böyle değerlendirdiler. Ve bu önerileri 8 Haziranda sundular. Bunlar, batının tutumuna yanıt olarak, sonuçta karşılıklı kabul edilebilir bir adım anlamına gelen yapıcı önerilerdir. Ancak Batı, bu önerileri beklème zahmetine bile katlanmadı ve NATO Konseyi'nin Mayıs ayındaki toplantı döneminde Varşova Paketi silâhlı kuvvetlerinin «arttığına» ilişkin kulakları sağır edecek kadar gürültülü bir kampanyanın eşliğinde yukarda sözü edilen uzun süreli askeri kuruluş programını kabul etti. Böylesi bir yaklaşım, görüşmelerin başarısına yardım edebilir mi, Şu soru da yerinde olacaktır: Varşova paketi ülkelerinin Orta Avrupa'daki silahlı kuvvetleri antlaşma imzalanıncaya kadar şimdiki düzeyinde dondurma önerisi: dört yıldır neden kabul edilmiyor? Geleceğe ilişkin daha etkin biçimde nasıl ortadan kaldırılabilir?

Şimdi de stratejik silâhların sınırlandırılmasına ilişkin görüşmelere bakalım. Bu görüşmeler stratejik silâhların sınırlandırılmasına ilişkin yeni bir antlaşmanın hazırlanması amacıyla birkaç yıldır devam ediyor. Pekçok sorunlar konusunda artık anlaşma sağlanmıştır. Sovyetler Birliği, geri kalan sorunların karşılıklı kabul edilebilir temel üzerinde başarıyla çözümlenmesi ve antlaşma hazırlıklarının en yakın zamanda toplanması için kendisine bağlı olan her şeyi yapıyor. Bu amaçla sürekli olarak somut ve yapıcı önerilerde bulunuyor. Böylesi öneriler, SSCB Dışişleri Bakanı A. Gromiko'nun Başkan J. Carter ve Dışişleri Bakan. C. Vance'le geçenlerde yaptığı görüşmeler sırasında da ileri sürülmüştü.

Ancak antlaşma imzalamanın önemini söze gelince kabul eden Amerikan yönetimi, eylemde üzerinde anlaşma sağlanamamış sorunları açıkça görüşme hazırlığını göstermedi. Hiç bir somut öneride bulunmadı. Üstelik bunun yanısıra Amerikan basınının bile Sovyetler Birliği açısından kabul edilemez diye değerlendirdiği saçma sapan açıklamalar yapıldı; güya ABD, SSCB Amerikan önerilerini kabul edene kadar bekleyecekmiş.

BEYAZ SARAY «SOVYET TEHDİDİ» BALONUNU ŞİŞİRMEKLE MEŞGUL

Başka bir husus daha dikkati çekiyor: ABD'de, özellikle hükümet çevrelerinde gelecekteki antlaşmanın Senato'da onaylanırken güçlük-

lerle karşılaşabileceği konusunda şimdi pekçok şey söyleniyor. Ama hükümet de belirli bir tavır takınmakta, silâhların sınırlandırılmasına karşı çıkanların gelecekteki anlaşma konusunda başvurdukları her türlü yapmacıktan vazgeçerek hem Kongre'de, hem de kamuoyu önünde antlaşmayı savunmakta açıkçası acele etmiyor. Aksine, hükümetten pekçok kişiler bu karmaşık durumda sadece Sovyetler Birliği'ne duyulan güvensizliği körüklemekle, «Sovyet askeri tehdidine» ilişkin yalanı şişirmekle meşguldürler. Gelecekte imzalanacak bir antlaşmanın çevresindeki atmosferin durulacağı yerde daha da karışmasına şaşmak gerekmez mi?

Silâhsızlanma konusundaki diğer görüşmelere de yapay güçlükler getiriliyor. Silâhsızlanma görüşmelerini bu konuyla hiç ilgisi olmayan sorunlara bağlama doğrultusu resmen çürütülmesine karşı gerçekte devam ediyor. Başka görüşmeleri de aynı şekilde sadece militarist politikalarını gizlemek için bir paravana olarak kullanmak istiyorlar. Öyle ki, uluslararası silâh ticaretinin sınırlandırılması sorunlarının görüşülmesi bahanesi altında ve başkanın seçim öncesinde verdiği sözlerin aksine ABD, resmi verilere göre 1977 yılında yabancı ülkelere 11,3 milyar dolarlık silâh teslim etmiş bulunuyor, 1978 yılında da silâh satışının 13,2 milyar dolara yükseltilmesi planlanıyor.

Bütün bu olguların ışığında SSCB'nin «askeri üstünlük» hevesi konusunda endişe duymak için ABD'nin elinde ne gibi kanıtlar bulunuyor? Ne gibi? Hayır, aslında Washington bu uydurma tehlikelerden değil eşitlikten korkuyor. Silâhlanma yarışında yeni atılımlar yardımıyla ve görüşmeleri frenlemek suretiyle kendi askeri üstünlüğünü kurma hesapları yaparak bu eşitliğin korunmasına izin vermek istemiyor. Pek tabii ki bu durum SSCB ve ABD'nin kabul ettikleri tarafların eşitliği ve eşit güvenliği ilkesine ters düşüyor. SSCB, bu ilkeyi çiğnemek niyetinde değildir, ama bu ilkenin başkaları tarafından çiğnenmesine de göz yumamaz.

AFRİKA'DA MÜDAHALEÇİ VE YENİ-SÖMÜRGEÇİ POLİTİKA ŞİDDETLENDİRİLİYOR

Askeri hazırlıkların hızlandırılması yanında ABD doğrultusunda meydana gelen değişiklikler, Afrika ülkeleri konusundaki açık müdahaleci, yeni sömürgeci politikaya geçişte de kendisini gösteriyor. Zaire'deki olaylar, bu ülkenin iç işlerine Washington'un politik ve askeri desteğindeki bir dizi Batı ülkesi tarafından yapılan silâhlı müdahale, şu ya da bu Afrika ülkesini NATO'nun faaliyet alanına sokma planları ve bu kitadaki kurtuluş savaşını bastırmak için emperyalist kollektif silâhlı kuvvetleri birleştirme denemeleri bunun kanıtıdır. Ama yine de Afrika'da «Sov-

yet tehdidine», Afrika «Sovyet - Küba müdahalesine» ilişkin yalanlar bir oyalama hareketi olarak devreye sokuluyor. Hatta artık ortaya çıkarılmış olan bu konudaki yalanlar bile önceden olduğu gibi hiç utanmadan savunuluyor.

Oysa ki, Zaire'de meydana gelen olaylar Moskova'da Batılı haber ajanslarının haberlerinden öğrenildi. **Şaba'da hangi nitelikte olursa olsun bir tek Sovyet ya da Küba askeri yoktur. Tıpkı bu topraklar üzerinde SSCB'ye ait bakır, kobalt ya da uranyum ocaklarının bulunmadığı gibi.** Bunların hepsi Batılı ülkelerin, öncelikle de ABD'nin emrinde bulunmaktadır.

Başka olaylarda da gerçekler kaba bir şekilde tahrif ediliyor. Sovyetler Birliği ve Küba, Güney Afrika Cumhuriyeti askerlerinin ve NATO ülkelerinden kiralık beyaz askerlerin bağımsızlığına karşı çıktıkları Angola'ya askeri yardımda bulundular, aynı şekilde Somali'nin saldırısına uğrayan Etiyopya'ya gerekli desteği gösterdiler. Bu yardım, yasal hükümetlerin ricası üzerine ve uluslararası hukuk ve BMT Tüzüğü ölçütlerine tamamen uygun olarak yapılmıştır. Böylesi bir yardım ancak bağımsız Angola'ya karşı Güney Afrika ırkçılarının bu ülke üzerinde egemenlik kurmasını yeğleyenler, Etiyopya'nın bölünmesini ya da onun bağımsız bir devlet olarak ortadan kalkmasını isteyenler karşı çıkabilirler. Belki her ikisi de Washington'daki bazı kişilerin tamamen işine gelebilirdi. Ancak Afrika'nın ve yumuşamanın çıkarları ne olacaktı?

Aslında Afrika'da «Sovyet - Küba müdahalesi» gibi uydurma değil, gerçek sorunlar bulunuyor. Sömürge egemenliğinin ortadan kaldırılmasına, genç ülkelerin devlet yapısının güçlendirilmesine, bu ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasının hızlandırılmasına ilişkin karmaşık sorunlar... Burada süregelen ırkçı baskı, Rodezya, Namibia, Güney Afrika'da beyaz azınlığın yönetimi gibi patlamaya hazır sorunlar da bulunuyor. Eğer ABD Hükümeti, sahte «Sovyet - Küba tehdidiyle» savaşırken gösterdiği heves ve çabaların bir kısmını olsun sözü edilen sorunların çözümüne yardım için kullanmış olsaydı bu, pekçok sıkıntılar içinde olan Afrika kıtasını felâketlerden ve kan dökümünden kurtarmaya yardım edebilirdi. Ancak Washington'da şimdi başka bir işle, 1975 yılında Kongre tarafından kabul edilen ABD'nin Afrika'ya yapacağı: silâhli müdahaleler üzerine konan sınırlamaları kaldırma uğrunda gayretle, sömürgecilik ve ırkçılıktan hoşlanan ülke grubu çerçevesinde bu kıtada sömürgeci jandarma işlevlerini yerine getirebilecek olan mekanizmanın yaratılmasıyla, gerici, satılmış, saldırgan rejimlerin temsilcilerinden oluşan yordakçıları iki yüzlü «Afrika dayanışması» sloganları altında toplamakla uğraşılıyor.

Ancak çağımızda bu politika ölüme mahkumdur. Bağımsız Afrika

devletlerinin ve özgürlüksever Afrika halklarının ortak iradesini, onların ülkelerinin bağımsızlığını koruma kararlılığını ve özgürce kalkınmalarını engelleyemez.

ABD'İN SAHTE ÖZGÜRLÜKÇÜLÜĞÜ VE SSCB'İN İŞLERİNE KARIŞMASI

Şimdiki ABD yönetiminin politikasında meydana gelen değişiklikler, belirtildiği gibi, Sovyet - Amerikan ikili ilişkileri alanına da değiniyordu Pekçok doğrultularla ilgiliydi. Bunun, şimdiki mütevazı olan, büyük emek, çaba ve sabır pahasına yaratılan ve barışın güçlendirilmesi, silâhlanma yarışının durdurulması ve yumuşamanın daha da geliştirilmesi için gerekli olan karşılıklı güveni aşındıracağını görmemek olanaksızdır.

Karşı tarafın iç işlerine karışma denemeleri karşılıklı güven açısından özellikle mahvedicidir. Ancak bu tür denemeler şimdi ABD'de devlet politikası düzeyine yükseltilmiştir. Bu denemeler için gerekli bahaneler galiba uyumlu olanlar arasından seçiliyor: «İnsan hakları», «hümanizm», «özgürlüğün korunması». Ama aslında söz konusu olan, halkımızın 1917 yılından beri şu ya da bu şekilde karşılaşmak zorunda kaldığı **sosyalist düzeni yıkma heveslerine** ilişkin olan her şeydir. Bunu yapmaya heveslenenler eskiden de vardı. Ancak Sovyet toplumunun tam bir birlik ve dayanışma içinde olduğunu ve bu dayanışmanın ne yurt dışında yapılan kötü niyetli propagandayla, ne de Batı'nın özel servislerinin bozguncu eylemleriyle yıkılamayacağını kesinlikle anımsatmak gereklidir. Bunu, SSCB'nin iç işlerine müdahale yanlısı olanlar da gayet iyi biliyorlar. Sorun başka bir noktadadır - böylesi davranışlar ABD'nin ve onunla ittifak halindeki bazı ülkelerin yöneticilerinin gerçek niyetleri konusunda yeni yeni kuşkular doğurmakta, işbirliğini güçleştirmektedir.

BEYAZ SARAY KUMARBAZLIĞININ YENİ KOZU: «ÇİN KARTI»

Washington'un Çin konusundaki son entrikaları ,daha doğrusu «küçük entrikaları» güvenin artmasına hiç bir şekilde yardım etmiyor. Küresel oyunda «Çin kartını» oynama isteği Amerikan politikacıları için yeni bir şey değildir. Ancak, ABD yöneticileri bu zamana dek bu karttan, barış davası için, kendileri için ve Birleşik Devletler'in çıkarları için tehlike yaratmaksızın yararlanmanın olanaksızlığını herhalde idrak etmişlerdir.

Ancak Washington'da büyük mevkiler işgal eden bazı kişiler şimdi görünüşe bakılırsa Sovyet aleyhtarı duygulara o derece kapılıyorlar ki

bu tür tehlikeleri hesaptan çıkarıyorlar. Böylesi kişiler, antisovyet temel üzerinde Çin'le bloklaşmanın nükleer savaş tehlikesinin azaltılması ve pek tabii ki silâhların sınırlandırılması içinde Sovyetler Birliği'yle işbirliği olanaklarını engelleyebileceği noktasına gözlerini kapatıyorlar. Bu kişiler, Çin'li yöneticilerin, burada kendi oyunlarını oynadıklarını unutmuyorlar. Eğer ABD ve NATO ülkeleri Sovyet - Çin ilişkilerinde ortaya çıkan ilişkilerden yararlanmaktan vazgeçmezlerse Pekin'li yöneticilerin aklına başka bir şey —SSCB ve ABD arasındaki ilişkileri had safhada gerginleştirmek ve bu gerginlikten Amerika'nın çıkarları için değil, kendi çıkarları için yararlanmak— gelebilir. Sovyet - Amerikan cepheleşmesi, daha da fazlası savaş Pekin'in en büyük hayalidir. Belki de Washington'dakiler bu konu üzerinde acele etmeden, soğukkanlılıkla düşünüyorlardır.

En önemli güncel uluslararası ilişki sorunlarıyla ilgili her politik gelişmenin, her politik değişikliğin kendi nedenleri olmalıdır. ABD politikasında saptanan değişiklikler Washington'da nasıl açıklanıyor?

SOĞUK SAVAŞ İLE DETANT ARASINDA BOCALAYAN SARAY

Washington'un, bütün meselenin sözde Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerde olduğuna, ilişkilerin yumuşama ya da «soğuk savaş» yönünde gelişmesinin onların seçimine bağlı olduğuna ilişkin açıklaması eleştirmeye bile değmez. Bu açıklamanın sahipleri sözlerini hiç bir şeyle güçlendiremezler. Olguların yerinde bir boşluk vardır. Zaire'de «Sovyet müdahalesine» ilişkin uydurmalara inanabilecek en saf insanların bile ABD'nin buna yanıt olarak, örneğin yumuşamayı engellemesi, «soğuk savaş»a dönmesi, hattâ stratejik silâhların sınırlandırılması görüşmelerini güçleştirmesi gerektiği konusunda uzlaşmalarının zor olduğunu düşünebilir.

Amerikan politikasındaki değişikliklerin nedeninin bizzat ABD'de aranması gerekir. Ve bu nedenler bazı Washington yetkililerinin yerli yersiz bahane ettikleri Amerikan kamuoyunun, ABD halkının duygu ve düşüncelerine hiç de uygun değildir. ABD'de yapılan son kamuoyu yoklamaları bunun tam aksini ortaya koyuyor: Sistematik antisovyet propandaya rağmen, Amerikalıların ezici çoğunluğu SSCB ile ilişkileri iyileştirme, stratejik silâhların sınırlandırılması görüşmelerinde en kısa zamanda anlaşmaya varma, Sovyetler Birliği ile ticarî - ekonomik ilişkileri geliştirme görüşünü savunuyor. Böylece sağduyulu düşünce, ABD halkının yararına Sovyetler Birliği ile işbirliğinin zorunlu olduğu anlayışı kendini gösteriyor.

YUMUŞAMAYI BALTALAYAN ÇEVRELER VE SOĞUK SAVAŞ KUNDAKLARI:

Mesele, savaş sanayii kompleksi ve aşırı sağcı çevrelerden, Doğu Avrupalı karşı-devrimci göçmen örgütleri ve son yıllarda Sovyet-Amerikan ilişkilerinde saptanan olumlu eğilimleri baltalamakla uğraşan güçlerden oluşan ve son zamanlarda ABD politikası üzerinde daha etkin olan rengarenk ve gürültücü yumuşama düşmanlarının etkisindedir. Bu güçlerin etkinleşmesi, konularının güçlenmesi anlamına gelmiyor. Bu etkinleşme, kısa zaman içerisinde yumuşamanın gelişiminde bundan sonraki ilerlemelerin bu süreci tersine çevrilmez duruma getireceği sınırlara ulaşması karşısında artan korkularını kanıtıyor. Bu güçler başlangıçta yumuşamayı ciddiye almamışlardı, uluslararası gerginlikte az mı kopukluk ve gerilemeler oldu? Ama Vladivostok'ta varılan anlaşmalardan, bu anlaşmaları izleyen ve sadece stratejik silâhların sınırlandırılmasına ilişkin gerekli anlaşmanın ana hatlarını belirlemekle kalmayıp, bu silâhları azaltma perspektifini yakınlaştıran hedefe doğru ilerlemelerden, Avrupa'daki politik durumda gözlenen köktenci gelişmelerden ve Helsinki Sonuç Belgesi'nin imzalanmasından sonra durum değişti. Tırmanan, güç toplayan, «soğuk savaş» politikasından epey semiren herkesin alışkın olduğu şeyler kuşku altına girdi. Ve zorunlu gerilemenin rövanşını, yitirdiklerini almaya çalışarak karşı atağa geçtiler.

Bu güçlerin halen ABD politikası üzerinde bu denli etkili olabilmelerinin nedenleri ortadadır. Bunlardan biri, «soğuk savaş»ın on yıl sürmesine, yumuşamanın ise henüz birkaç yıldır varolmasına bağlı olmayan «soğuk savaş» artıklarının dayanıklılığıdır. «Soğuk savaş»ın eski emperyalist geleneklere sağlam biçimde bağlı olduğunu, çağımızda eski ve tehlikeli olmasına rağmen kapitalizmin, kapitalizm için dünyada değişiklik yapılmasını istemeyenlere verdiği militarist ve halkların emellerine ters düşen zorbaca klasik yanıtını oluşturduğunu göz önünde tutmak gerekir. Üstelik, özellikle üzüntü verici McCharty'cilik dönemi anılarında gelişen «soğuk savaş» gerekçeleri son derece basittir: Karışık sorunlar üzerinde düşünülmemeli ve bunlara yanıt aranmamalıdır, her türlü kötülüğün kaynağı «diş düşman» komünizmdir ve her çeşit araca başvurarak komünizmle savaşılmalıdır; başka türlü düşünen ise düşmanın suç ortağının ta kendisidir. Tehlikeli ve aldatıcı olan bu basitlik kuşkusuz bugün de özellikle savaş isterisi ve anti-komünist psikoz dumanı çökmeye başlar başlamaz yüzeye çıkan gerçek barışın karmaşıklığını ve çeşitliliğini kabul etmek istemeyen ya da bunu kabul etmesi zor olan pekçok Amerikalı politikacıyı çekiyor.

ABD'İN SERTLEŞEN DIŞ POLİTİKASININ İÇ NEDENLERİ

Kuşkusuz ABD'deki iç durumun, yani enflasyon ve işsizlik sorununun keskinleşmesinin, dünyanın en zengin kapitalist ülkesinde zenci ve beyaz milyonlarca yoksulun bulunmasının ve yığınsal suç oranının artmasının büyük önemi vardır. Yapay olarak abartılan dış kaygılardan soyutlanmak istenen bu sorunların keskinleşmesi ve hükümetin bunların üstesinden gelememesi, «zayıflık» ve «yumuşaklık»la suçlanmasına neden olması bazı Amerikalı yetkililerde «katılık» gösterme isteği uyandırıyor. Bunu enflasyonla ya da işsizlikle savaş şeklinde göstermek kolay değildir. Oysa bu «katılığı» dış politikaya aktarmak veya ne olursa olsun böyle davranmaya çalışmak daha kolay görünüyor.

Herhalde «katılık» ve «katı tutum» sözcükleri Amerika'da çok tutulmaya başladı ve bir salgın halini aldı. Özellikle olağan Kongre seçimleri ve daha sonra da başkanlık seçimleri öncesinde. Bazı politikacılar arasında bir tür yarışma başladı: Uluslararası meselelerde kim daha «katı» bir tutum izleyecek, Sovyetler Birliği'yle kim «daha sert» konuşacak.

Görünüşe bakılırsa Washington'da bunu, zamanla yerini daha ılımlı ve daha ölçülü bir başkasına bırakabilecek kabul edilebilir bir taktik olarak gören politikacılar bulunuyor. Ancak Amerikan iç politikasının elinden çıkan her şey dış politika için her zaman geçerli olamaz. Burada, bugün artık gördüğümüz gibi, «sert tutum» taktikten tehlikeli ve yönetilemez bir politik doğrultu haline dönüşme, aşılması zor süredurum gücünü kazanma ve dünyada gerekli karşı davranışı uyandırma şansına sahip bulunuyor. Meselenin böylesi bir dönüş kaydetmesi halinde yanılmanın bedeli, sadece bir tür ün kaybedilmesiyle ölçülemeyecek, artık silâh yarışında yeni ve pahalı turlar, büyük bir vergi yükü ve özellikle ABD halkı için daha ağır sonuçlar haline dönüşmekle tehdit edecektir.

Kıtlık ve yüreklilik herhangi bir siyaset adamı için yararlı niteliklerdedir. Ama sadece bu niteliklerin iyi amaçlara yönelik olması ve politik bilgelikle, en yüksek çıkarlarla hareket etme ve bunları bir anlık küçük kazançlardan ayırabilme yeteneğiyle, yarınlara bakma, bugünkü davranışlarının sonuçlarını daha önceden değerlendirebilme becerisi ve isteğiyle birleştirilmesi halinde... Politikada yüreklilik hiç bir zaman meydan okumak, kuvvet gösterilerine başvurmaya, cop sallamaya hazır bulunmak demek değildir. Politik yüreklilik, ilkesel politik doğrultuyu saptama ve sürekli olarak gerçekleştirme, duygularını kontrol edebilme, politik oportünistlerin yuhalanmalarından korkmadan ve maceracıların öğütlerine kapılmadan kendine hâkim olabilme ve ölçülü davranma becerisinden ibarettir.

WASHINGTON POLİTİKASINDAKİ TEHLİKELİ DEĞİŞİMLER KAYGI UYANDIRIYOR

Washington'un politikasında meydana gelen değişiklikler Amerika'da ve onunla ittifak halindeki ülkelerde de huzursuzluk yaratmaya başlıyor. Halen Başkan J. Carter tarafından yürütülen politika ne gibi sonuçlar verecek, J. Carter ülkesini ve tüm «Atlantik topluluğu»nu nereye götürüyor, bu sorular Batı basınının sayfalarında eksik olmuyor Washington'un dış politikasına ilişkin eleştiriler de genişliyor —bu politikada yatan tehditler, «soğuk savaş» ve uluslararası gerginlik durumu na geri dönme tehlikesi artan bir kaygı ve endişe yaratıyor.

Sovyetler Birliği'nin Amerikan politikasının sertleşmesine ne yanıt vereceği sorusu da dünya kamuoyunca heyecanla bekleniyor. Birleşik Devletler tarafından girilen pekçok eylemlerin eksik hesaplanmış, açık tahrikçi karakteri ortaya çıktıkça bu soru daha büyük güncellik kazanıyor. Bu durum, özellikle, Ülkemizi silahlanma yarışının yeni turlarına, «soğuk savaş» ruhuna uygun politik çekişmeye, ekonomik ve kültürel ilişkileri bozmaya sürükleme yolundaki denemeler için söz konusudur. Böylesi eylemlere ilham verenlerin niyeti tamamen açıktır - bu kişiler sadece yumuşamayı bozmak değil, üstelik bunu mümkün olduğu kadar başkalarının eliyle yapmak arzusundalar. Ama bunun sorumluluğunu üzerlerinden atamazlar.

Sovyetler Birliği, bu türden hevesleri ortaya atanlara yardım etmek niyetinde değildir. Halkımız kolayca teslim olmayacak ve silah şakırtıları karşısında hemen geri çekilmeyecek kadar çok şey görmüş çok şey yaşamıştır. Barış yolunu seçmiştir ve kendisini bu yoldan saptırmak isteyenlere de izin vermeyecektir. Yumuşamayı ve milyonlarca insanın barışçı geleceğe, kendi ve çocukları için onurlu bir insan yaşantısı olanağına yönelik umutlarını gömme törenlerine katılmamız için yapılan çağrılara uymayacağız.

Yumuşama ,barış silâhsızlanma uğrunda büyük yaşama gücünü kanıtlamış ve halkların en geniş desteğini kazanmıştır. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, bu amaç uğrunda her yönde, öncelikle de silâhların sınırlandırılması ve azaltılması gibi bir yönde sürekli ve azimli bir savaşım vermeye kesin kararlıdırlar. Geçenlerde Çekoslovakya'da bir konuşma yapan L. İ. Brejnev şunları söylemişti: «Sosyalist ülkeler, silâhsızlanma işini ilerletmek için pek çok çaba harcadılar engeller ne kadar büyük olursa olsun gelecekte de tüm barış ve iyi komşuluk yandaşlarıyla birlikte daha ileriye gidecek ve bu sorunun güvenilir biçimde ve tam olarak çözümü için gerekli yolları arayacağız.»

ABD'nin izlediği politikayla iyice karmaşık hale gelen ortamda Sovyetler Birliği ,uluslararası gerginliğin yumuşatılmasına ve ABD'nin de is-

temesi halinde Birleşik Devletler'le karşılıklı yararlı iyi ilişkileri geliştirmeye yönelik doğrultusunu bir kez daha doğruluyor. Sadece iki ülkenin hayati çıkarlarına değil, aynı zamanda tüm insanlığın çıkarlarına, tüm dünyada barış çıkarlarına uygun düşen bu doğrultuda başarıyla ilerlemek için ABD yöneticilerinin de dünya politikası konusunda sorumlu davranmaları gereklidir.

Antisovyet isteriyi körüklerken, SSCB'ye yönelik saldırılar yardımıyla kendi dış ve iç sorunlarını, hattâ kişisel sorunlarını çözümlenmeye çalışırken ABD Başkanı tarafından ilân edilen ve «barışı güçlendirme, silâhları sınırlandırma ve Sovyetler Birliği'yle normal ilişkilerde bulunma» şeklinde ifade edilen amaçları gerçekleştirmek olanaksızdır. ABD'nin bugünkü doğrultusu ciddi tehlikelerle doludur. Bizzat ABD için, barıştan çıkarı olan tüm ülkeler için, uluslararası ilişkilerin gelişme seyri için tehlikelerle doludur. Bu gerçeğin Washington'da en kısa zamanda idrak edilmesini isterdik.

Ülkelerin, devlet adamlarının ve kamuoyunun şimdiki uluslararası durumdan ileri gelen talepleri anlamış olmaları ve bu taleplere uygun hareket etmeleri önemlidir. Uluslararası ilişkilerde yomuşamanın korunmasından ve derinleştirilmesinden, barışın güçlendirilmesinden ve silâhsızlanmadan daha önemli bir amaç yoktur. Bunlar uğrunda mücadelede tüm gücünün ve olanaklarını vermeye değer başka amaçlar da yoktur.

TÜSTAV

Birlik Düşmanlığı Her Zaman İflasa Mahkumdur

Hasan ŞERİF

«Somut şartların somut tahlilinden...» diye söze girenlerin sayısı oldukça fazladır. İşçi sınıfı biliminin bu temel ilkelerinden birini en çok kullananların, genellikle, bu sözün anlamını en az anlayanlar olduğu söylenebilir. Çünkü artık politikada, kendi subjektif görüşlerini somutluğun kendisi zannedenlere ve kendi «somutluğundan» «somut» (!)luklar çıkarana çok rastlanıyor. Gerçi çok geçmeden bu gibilerin ipliği pazara çıkıyor ama, subjektivizm nasıl kendi kendini sürekli üretmeye mahkûmsa, bu gibilerinin de politika dünyamızda nesilleri tükenmiyor.

Biz, başından beri bir şeyi ısrarla savunduk. Savunduğumuz şey, somut durumun somut tahlilinden doğmuştu ve biz bu tesbiti yaptıktan sonra artık onun somut olduğunu isbat için aşırı bir çaba göstermedik. Biliyorduk ki, hayatın pratiği içinde tesbitimiz, somut olduğunu isbat edecek ve kendini kabul ettirecektir. Tesbit ettiğimiz somutluk karşısında direnenler ise, yerlerini başkalarına terkederek sahneden çekileceklerdir. Bizim savunduğumuz, sosyalist hareketin dağılık olduğu ve **sosyalist birliğin** vazgeçilmez bir görev olarak benimsenmesiydi. Benimsemediğimiz siyasi çizgi, 4 yılı aşkın mücadelesinde bu gerçeğe göre hareket etti ve hayat onun politikasını her defasında bir kez daha doğruladı.

Sosyalist birlik politikamızın azılı düşmanlarından biri de, dergimiz okurları tarafından çok iyi tanınan, «Yürüyüş» gazetesinin eski başyazarı Yalçın Küçük idi. Aynı zamanda TİP üyesi ve bu partinin baş ideologlarından olan Küçük, başından beri, birlik politikamıza en çok küfredenlerden, sosyalist hareketin dağılık değil bütün olduğunu «celadettele» savunanlardan biri oldu. Hiç bir şeyi, ısrarlı çabalarına rağmen değiştiremeyenler sonunda kendilerini değiştirmek, hiç değilse aşırı iddialarında daha ölçülü olmak zorunda kalırlar. Ama Yalçın Küçük ne bir şeyi değiştirebildi, ne de kendisini! Başladığı noktada kaldı!

Sadece bizim siyasetimize değil ,sosyalist hareket içinde kim varsa küfretmeyi giderek alışkanlık hâline getiren Küçük, işçi sınıfı hareketi için «çıban başı» olarak boy gösterdi, gelişmesi de bu alanla sınırlı kaldı. Ufku dar olan Yalçın Küçük, ideoloğunu yaptığı siyasi çizginin de ufkunu daraltarak gün geldi kendi siyaseti içinde de «çıban başı» oldu. Ama şimdilerde biraz fazla «büyümüş ve kök salmış» olduğu için, yaraya neşter vuracak bilinçli ve hünerli ellere ihtiyaç var.

Birlik düşmanı bu simayı sosyalist hareket için zararlı gördüğümü zü ve bu tesbitimizin dayandığı temelleri çok önceden beri açıklamaktayız. 30 ay önce kendini gösteren bu **olguyu** biz o zaman görmüş ve şöyle demiştik:

«12 Ekim 1975 kısmi seçimleri sonrasında tahlilini yapan Yürüyüş başyazarı, birkaç ay önce Cumhuriyet gazetesinde yazdığı görüşünü tekrarlayarak, seçimleri 1977'ye kadar uzatmayı, bu döneme kadar MC'nin hükümete hapsolmuşluğunu sürdürmeyi ve CHP'yi kesinkes hükümetten uzak tutmayı öneriyor, yani CHP'nin daha çok güçlenmesi adına MC'nin iktidarda kalmasının «iyi» olacağını söylüyor ve bu gerici —hiç değilse kuyrukçu— görüşe karşı çıkanlara «sol gevezeler» diye çatıyordu. Yazar bu tutucu - kuyrukçu tezine, Lenin'in 1917 Şubat - Ekim arasında bambaşka koşullarda söylediği bazı sözleri Krupskaya'dan naklen alıp, ileterek güya teorik bir temel buluyordu.

MC'yi iktidarda tutalım ki CHP güçlensin yolundaki tutucu ve sorumsuz görüşe böyle bir teorik kılıf geçirmek eşine ender rastlanır bir tahrifattir. Yazar bu yazısında kendi kuyrukçu tezini «sermayenin tabanına saldırmak» diye son derece muğlak, demagojik bir kılıfla örtmüştür. 12 Ekim seçim sonuçlarının bu taktiğin (!) doğruluğunu ortaya çıkardığını söyleyerek, CHP'ye iktidarı ve erken seçimi istememesini ve MC'nin ömrünü 1977'ye kadar uzatmasını sağlık veren İlhan Selçuk, Ali Ulvi, Altan Öymen, Uğur Mumcu, İsmail Cem gibi yazar - çizerlerin yanında yer alıyordu. Gerekli yerlerin altını çizerek şu alıntıyı aktarmakla yetiniyoruz:

«... MC hükümetinin kuruluş rahatsızlıkları ortaya çıkarırken Türkiye'de ilericiler yelpazesinde yer alanların önünde iki olasılık vardı. Birisi bu hükümetin kurulmasını önlemek. Diğeri ise, eğer bu sağlanamazsa, bu hükümetin uzunca bir süre hükümette kalmasını sağlamak. En azından 1975 Ekim'indeki seçimlerin bir genel seçimlere dönüşmesini önlemek, bundan sonra da bu hükümetin karşılaştığı sorunlarla gerçek niteliğinin külelelere açılmasını beklemek. Bunun için çalışmak ve bu çalışmayı **gerekirse** 1977 yılına kadar uzatmak. (Yazar daha önce Cum-

huriyet'te aynı görüşü, yani MC'nin ömrünü uzatmayı savunmuştur).

Yalnız bu görüşler **açıklık kazanınca sol gevezeler bir ganimet bulduklarını sandılar**. Başta Türkiye İşçi Partisi olmak üzere bu Dergi'yi ve **yazarlarını** boy hedefi olarak seçtiler. Yeni Ekim seçimlerinden sonra boy hedeflerinin artacağı anlaşılıyor. Çünkü ara seçimlerden hemen sonraki değerlendirme yazı ve çizgilerinde İlhan Selçuk, Ali Ulvi, Altan Öymen, Uğur Mumcu ve İsmail Cem gibi Türkiye'de ilerici kamuoyunu en çok etkileyen yazar ve çizerler bir noktada birleştiler: **Günümüzdeki erken seçimi, 1977'ye kadar uzatmak. Ayrıca bu zaman aralığında Halk Partisi'ni kesinkes hükümetten uzak tutmak.**» (Sosyalist Görev: Sermayenin Tabanına Saldırmak, Yalçın Küçük, Yürüyüş, Sayı: 28).

Yazıda bundan sonra «**olur mu, olmaz mı**», «**olsa mı, olmasa mı**» biçiminde bir muğlaklık ve totoloji getiriliyorsa da, yazının kesin teması açık: **Seçimleri 1977'ye uzatmak ve o zamana dek MC'yi işbaşında tutmak.**

Yürüyüş'te başyazı sayfasında yayınlanan bu yazıda görüldüğü gibi bu sorumsuz, bilim dışı ve sakat görüşe karşı çıkanların TİP'i ve Yürüyüş'ü eleştirdiklerini söyleyip, bunların muhtemelen daha da artacağını belirtirken TİP'in aylardır bu konuda Yürüyüş'ün tam zıttını düşündüğü biliniyordu. Nitekim aynı sayıda, arka kapak yazısı olarak yayınlanan yazıda ise TİP Genel Başkanı Behice Boran, MC'nin iktidardan uzaklaştırılması konusunu işliyor ve yazının başlığa alınan cümlesinde şunları söylüyordu: «**AP - MC erken seçimi istemeseler de şartlar bunu gündeme getirebilir. Sağın daha belirgin ve etkin biçimde geriletilebilmesi için genel seçimler 1977 beklenilmeden yapılmalıdır. CHP, muhalefette olmanın avantajları hesabına iltifat etmeyip erken seçim istemelidir.**» (Yürüyüş, Seçimler ve Sonrası, Behice Boran, Aynı sayı).

Şüphesiz ki, konumuz yürüyüş Dergisi başyazarının kendisi veya kişisel görüşleri değildir. Bu ayıntılı örneği TİP ile Yürüyüş Dergisi arasında bazen ciddi düzeylere varan farklılıkların olabileceğine örnek olarak gösterdik. Ayrıca Yürüyüş Dergisi'nin TSİP'e karşı bir Akis Dergisi üslûbu takınmasını, iki parti arasında olması gereken eleştirel diyalogu bilimsel platform dışında tutmasını, TİP yönetiminin resmi tavrı olarak kabul etmiyoruz. (Kitle: 16.2.976, sayı 96).

TİP'liler, işlerine elverdiği zaman «Yürüyüş bizi bağlamaz» diyerek sorumluluktan kurtulmaya çalıştılar. Ama Yalçın Küçük 1978 Temmuzun-

da TİP Çankaya İlçe Kongresinde «Yürüyüş gazetesi TİP'i bağlar» diyerek oportünistliklerini TİP yöneticilerine bizzat yine kendisi hatırlatmıştır.

TİP ideologunun bir kısım TİP yöneticilerinden ve özellikle TİP üyelerinin büyük bir bölümünden farklı ve «orijinal» görüşlere sahip olduğuna iki yıl önce dikkati çekerken, bu azılı birlik düşmanının çarpık görüşlerini de sergiliyorduk. Ne var ki, bizimle birlikte cümle âlemin gördüğünü TİP yönetiminin görmemesi mümkün değildi. Bu bakımdan, TİP yöneticilerinden farklı olarak, «MC'yi iktidarda tutmak» gibi «CHP hesabına» son derece ilginç görüşleri olsa bile, TİP'in hesaplarına uyan görüşleri de vardı Küçük'ün. Birlik düşmanlığı, TİP'i «almasıksız» ve «iktidara yürüyen hareket» olarak göstermeye çalıştığı sürece işe yarayacaktı. Ama birlik düşmanlığının işe yaramadığı hayat tarafından doğrulandığında, bu kez Küçük işe yaramayacaktı!

Ancak, kullanılan malzemenin de amaca hizmet eder nitelikte olması, genel prensiplerdendir. «Yürüyüş» yetkililerinin kullandıkları bu malzemenin pek de öyle kaliteli bir araç olmadığını biz yıllar önce göstermiş ve bir sosyalist partinin, yanlış bile olsa, asgarî sosyalist ahlâka uygun uslûbu seçmesi gerektiğini belirtmiştik. Küçük uslûbu böyle bir uslûp değildi. İki yıl önce buna da dikkati çekmiş ve şöyle demiştik:

«Yürüyüş dergisinin büyük baş yazarından en küçük politika muhabirine kadar bütün kalem efendileri kendilerini Türkiye sosyalist hareketinin kerameti kendilerinden menkul sözcüleri sayıyorlar. Bu dergi ve yazarları bir sosyalist partiye, Türkiye İşçi Partisine yakınlar. Hem o kadar yakınlar ki, derginin sahibi Türkiye İşçi Partisinin genel sekreteri. Ve bu Türkiye İşçi Partisi kendini Türkiye sosyalist hareketinin kerameti kendinden menkul yegâne temsilcisi sayıyor. Üstelik de kendisini «iktidara yürüyen sosyalist hareket» diye ilân ediyor.

Yürüyüş yazarları, sosyalist hareketin dünü, bugünü ve yarını konusunda tam bir küçük burjuva pervasızlığıyla yukardan atmaktan çekinmemekte, sorumlu yöneticilerinin her türlü oportünist ve sosyal-şoven tutumuna «gerçekçilik» ya da «bilimsellik» kılıfı geçirmeye kalkmaktadırlar. Yine bunun içindir ki, TİP'in Yürüyüş dergisinde ifadesini bulan «işçi sınıfı siyaseti» her üç ayda bir olmadık perendeler atmakta, Yürüyüş yazarları üç ay önce saldırdıkları tutumlara üç ay sonra sahip çıkarak kendi yanlışlarını daha o zamandan gerçeği söyleyenlerin üzerine yılmaktadırlar.

Küstahlık, herkesin gözünün içine baka baka yalan söyleme ve suçluymken güçlü görünmeye heves etme, Yürüyüş'çülerin

siyasi yöntem haline getirdikleri atmasyonculuğun her hafta yeniden sergilenen tezahürleridir.»

«... Yürüyüş artık şirazesinden çıkmış bir dergidir. Başyazarının CHP, Cumhuriyet vb. gibi kapılardan her türlü «ikbal»i keşildikten sonra kalemine yansıtmaktan kendini alamadığı hezeyanları birkaç hafta önce dergide okuduk. Hazret neler demiyor ki? DP zamanında Suriye sınır dağlarında saklandığından mı söz etmiyor? Ya da bilmem kaç kez silah taşımak suçundan yargılandığı için mi övünmüyor? Nasıl da keskin bir devrimci olduğunu goşizme göz kırparak ispatlamaya mı kalkışmıyor? Veya, Cumhuriyette yazı yazabilmek için bugüne dek TİP'e üye olmadığından, fakat artık Cumhuriyetten atıldığına göre son kişisel eksiğini de giderip, partisine gireceğinden mi dem vurmuyor?

Cumhuriyet gazetesinde yazı yazmayı, Partisine kaydolmaya yeğ tutan bir başyazardan, bir demokratik örgüt kongresinde Maoculardan aldıkları oyları göz göre göre, herkesin gözünün içine baka baka yalan söyleyerek işçi sınıfı sosyalistlerinin üzerine yıkan muhabeirine ve yorumcusuna, ya da muvazaa iftirasına, dedikodu ve tezvirata başvuran redaktörüne kadar bir suçlular koalisyonu oluşturan Yürüyüş yazı kadrosunun ad listesinin yazılı bulunduğu sayfada derginin adı yazılı sahibi, başta da söylediğimiz gibi, TİP Genel Sekreteri'dir. Genel yayın müdürü ise TİP'in gedikli merkez yöneticilerinden birisidir.

Yürüyüşçülerin iktidara yürüyen sosyalist hareketleri bu denli zavallı ise, bu denli açık yalanlar üzerine kuruluysa, bu hareket ergeç iflas edecektir. Biz vazgeçtik Yürüyüş'ü bilimselliğe çağırmaktan, onu asgarî bir küçük burjuva ahlâkına çağırmaı, yalandan, demagojiden, küfürden ve samimiyetsizlikten vazgeçmeye çağırmaı bile önemli bir uyarı saymağa başladık artık...) (KİTLE. 9.8.976, Sayı: 121).

Bu yazdıklarımızdan, adı geçen «başyazar»ın kalitesi konusunda asgarî bir fikir edinmek mümkün olabilirdi sanırız. Çünkü adam sadece yalancı, tahrifatçı, küfürbaz ve birlik düşmanı bir sekter değil, aynı zamanda dengesiz de. Sadece bu kadar değil. Partisini ne kadar sevdiğini de gösteriyor. «Cumhuriyet» yazarlığı mı yoksa Parti mi? Yazık! Kendisine açılan kapıları çok sevdiği belli. O gün bizim gördüğümüzü TİP yetkilileri bu gün görüyorlar.

Ama belirttiğimiz gibi, işe yaradığı sürece «somut olgunun somutluğu» açığa çıkmayacaktır! Nitekim böyle oldu. Küçük, hezeyanlarına devam etti.

İşte 22 ay önce söylediklerimizden bazıları:

«Derginin Yalçın Küçük imzalı başyazısının özünü yansıtan «başkarikatür», hem işçi sınıfı hareketi içinde, hem de genel demokratik hareket konusunda TİP ve Yürüyüş pervasızlığının nelere kadar varacağını göstermesi bakımından ibret vericiydi. Yürüyüşçülerin bu tutumu hem işçi hareketi hem de genel anti-faşist hareket açısından son derece zararlı ve bölücü, en önemlisi, ÇARPIK bir tutumdan, sorumsuz, grupçu ve en kötüsü bölücü bir tavırdan başka bir şey değildir.

«... Yürüyüşçüler, bu karikatürden de açıkça görüleceği gibi CHP ve DİSK'i Amerikan kuklası olarak gösteriyorlar. Bu mesnetsiz ve bölücü tutumlarına ek olarak, olayları çarpık yansıtip, demokrasinin CHP'den, Sosyalizmin ise, DİSK'den kovulduğunu ileri sürüyorlar.

Biz Yürüyüş'ün sosyalist değil, sadece demokratik bir organ işlevi gördüğünü, başlıca niteliğinin, içinde dedikodu, tezvirat, asılsız haberi de barındıran ilerici bir POLİTİK MAGAZİN olduğunu da yeri geldikçe örnekleriyle kanıtladık. Ama, itiraf etmek gerekir ki, son sayısında gördüğümüz böylesine sorumsuz ve pervasız bir davranışı Yürüyüş'çülerden ve TİP'lilerden beklemiyorduk. Ve içtenlikle belirtelim ki, böylesine akıl almaz bir tutuma girebilmeleri için, Yürüyüş'çülerin gerçekten de bir çılgınlık krizi içinde bulduklarını düşünmekten kendimizi alamadık.

«... Böyle şiddetli bir pervasızlık, anti-komünizm kokan ve Maoçu ağızları fazlasıyla anımsatan tutum, gerçekte Yürüyüş'çülerin şirazededen çıktığının bir belirtisiydi. Aynı ay içinde TİP yandaşları TÖB-DER'de Maoculara zimni işbirliği yapmış, Yürüyüş ise bunu işçi sınıfı sosyalistlerine yıkmak istemiş, başaramayıp rezil olmuştur. (altını yeni çizdik)

Gene o sıralarda Yürüyüş başyazarı bazı ilerici yazarlarla polemige girip Cumhuriyetteki misyonundan olunca, «silahlı, dağlı, bayırlı» övünmelere başvurmuştur. Yani Yürüyüş'ü sağ politikasına, sadece Maoculuk esintileri değil, aynı zamanda goşizm böbürlenmeleri de karışmıştır.

— Yüzbinlerce işçinin DGM'lere karşı giriştiği siyasi grev eylemine daha ilk günden TİP Genel Başkanının ağızından «oyun içinde oyun» gibi anlaşılmaz sözlerle, günlük gazetelere dek yayınlanan demeçlerle gölge düşürülmüş, daha sonra, Yürüyüş başyazarı bu eylemi «burjuvazinin oyunu» ilan etmekten kendini alamamıştır.

«... Bunu daha diplomatik bir uslûpla yapan TİP Genel Başkanının bu sakat görüşleri ve grupçu tutumları, Yürüyüş'çülerin

kalemimde DİSK'i Amerikan işbirlikçisi gösterecek denli küstahlığa varmıştır. Bu nedenle, Yürüyüşçü'lerin, bu sübjektif görüşlerinin kaynaklandığı TİP Genel Merkez «analizlerine» inmek, meselenin basit bir karikatürçükten, bir yayıncı sübjektivitesinden ibaret olmadığını göstermektedir.» (KİTLE: 25.10.976, s. 132).

Yürüyüş eski baş yazarının görüşlerini sergilemekle, «meziyetlerini» sıralamakla yetinmedik. Bunların altında yatanın anti-komünizm koktuğuna da dikkati çektik. Bu gün bu zatın «anti-komünizme kaydığını» söylemek, bunca zaman onun görüşlerine sahip çıkanları bir anda temize çıkaramayacaktır. Bu gün ne ise Küçük, 22 ay önce de o idi ve işçi sınıfı biliminden bir nebze nasibi olanlar için bunu farketmek hiç de zor değildi. Ama, bunu görüp de, hesapları bozulmasın diye gereğinden kaçınanların hem bu kurnazlıkları iflas etti, hem de daha başka bir çok «hesapları» altüst oldu.

Bugün başlarını çarptıkları «somut» duvarı 21 ay önce yazdıklarımızla onlara göstermiş, uyarı görevimizi yerine getirmiştik.

Başyazar şöyle yazıyordu:

«Bir de yerinde sayanlar var. Yedi yıl önce 'şu, şu, şu ve şu grubun en iyi unsurlarının biraraya gelmesiyle Türkiye'de Proletaryanın partisinin oluşacağını' savunuyorlardı. İş, zamana, bilinmeyen bir zamana bırakıyorlardı. Böyleleri bugün de var. 'A, B ve D gruplarının en iyi unsurlarının bir araya gelmesiyle' ve 'ileride' proletaryanın partisinin oluşacağını söylüyorlar. Yedi yıl önce söylenenler, bugün de söyleniyor. Yedi yıl önce yerinde sayanlar, bugün de yerinde sayıyorlar, ancak, söyledikleriyle yerinde sayıyorlar. Oysa özünde onlar da geriliyor. Çünkü zamana karşı aynı şeyleri söylemek her zaman tutarlılık değil. Söylenenler yanlırsa, zamana karşı aynı şeyleri söylemek tembellikten ve kaçakçılıktan öte bir şey değil. Gerileyenlerin arasında onlar da var.» (Yürüyüş).

Biz şöyle işaret etmiştik:

«Uzunca bir süredir Yürüyüş'de böyle sözler edilmiyordu. Ve bu olumlu bir gelişmeydi. Oysa yukarıdaki mütecaviz üslup âdeta perhizi bözüyor. Gazetemiz, sosyalist birliğin en hararetlî savunucularındandır. Ne ki, biz sosyalist birliği Yürüyüş yazarının «formüle ettiği» şekilde ele almıyoruz. Çünkü «ne grupların en iyi unsurlarının biraraya gelmelerinden» sosyalist birliğin gerçekleşeceğini söylüyoruz, ne de «proletarya partisi»nin «ileride oluşacağını» iddia ediyoruz. Bizim, politikasını desteklediğimiz bir işçi sınıfı partisi zaten var. Ancak biz o partinin, kendisinin de söylediği gibi henüz işçi sınıfının merkezi otoritesi duru-

muna gelmediğini söylüyoruz. Ve bugün için Türkiye'de hiç bir siyasi çizginin bu konumda olmadığını tespit ediyoruz.

Şimdi Yürüyüş yazarı yukarıki pasajda olsa olsa sosyalist birlik böyle istenir diye kulaktan duyma «bilgi»lere dayanarak bizi kastetmişse «ayıp» etmiş! Çünkü artık bilmesi ve öğrenmesi gerekir ki, Türkiye'de sosyalist birlik meselesine karşı çıkmak, gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Bu dediğimizin sosyal pratikte doğrulandığını, 5 Haziran seçimlerinde gördük.

Yok Yürüyüş yazarı, —bizim henüz bilgilenmediğimiz— yukarıdaki formülasyonu ileri sürenler var da onu kastediyorsa —bazı köşe yazarlarında buna benzer sözlere nadiren de olsa rastlanıyor— gene «ayıp» etmiş. Hem de bize ettiğinden daha büyüğünü. Çünkü biz iyi kötü meselenin içindeyiz. Çizgileri insanları tanıyoruz. Ve «hak bildiğimiz» yoldan dönmeye niyetimiz yok. Ama pek çokları var ki, bilimsel bir bazdan hareket etmeden, «solda birlik» istiyorlarsa, CHP'nin solunda güçlü bir parti özlemi çekiyorlar. Bunların meseleye yaklaşımları bilimsel, ilkeli vs. vs. olmasa bile onların eğilimlerini olumlu bir şekilde değerlendirmek sosyalistlere düşer. Bunun yerine onları itecek tabirlerle saldırıya geçmek hem sosyalistlere yakışmaz, hem de birlikçi, beraberlikçi tavırlara gölge düşürür.

Yürüyüş TİP'in resmi yayın organı değildir. Ama böyle diye Yürüyüş'ün TİP'in sözcülüğünü yaptığı gerçeğini saklayamayız. Onun için de orada yayınlananın TİP'i bağlamadığını iddia etmek kimseyi mazur göstermez. Ve inandırıcı olmaz. Bu nedenle Yürüyüş sorumluları yayınlanan yazıları gözden geçirirken daha dikkatli olmak zorundadırlar. Biz kendi hesabımıza, burada sözünü ettiğimiz «münasebetsiz» yazarın uyarılacağına ve böylesi yazıların yayınlanmaması için bundan böyle titizlik gösterileceğine inanıyoruz.» (KİTLE: 7.11. 1977, Sayı: 187).

Evet, münasebetsizliklerini yeri geldikince gösterdiğimiz bu «yazar» in kimliğini ve niteliğini Yürüyüş yetkililerinin de görmesini bir temenni olarak dile getirdik. Ama buna rağmen gelişmenin devam edeceğini biliyor ,nereye varacağına o zamandan işaret ediyorduk.

Yalçın Küçük geçici işlevini sürdürmeye devam etti. TİP «almaşksız» olmalıydı. Hiç değilse, sosyal pratik geçit verdiği sürece, bu böyle gösterilmeliydi. Bunun için her yol mübahdı. Burjuvazi de solun dağılık olmadığını savunuyor ve TİP'i almaşksız gösteriyordu. TİP'in «almaşksız»lığına burjuvaziden daha iyi kanıt, Küçük'den daha iyi «kanıtçı» olabilir miydi? «Dur bakalım, olumsuz bir şeyler geliyor bu adamda ama bizim de hesaplarımız yürüyor» dendi. Hamamda şarkı söyleyenlerin başka sesleri duyacak halî yoktu. Ama biz, hamam şarkıcılarının ses-

lerin er geç kısılacığını biliyorduk ve gerçeği bizden olmasa bile, hayatın kendisinden öğreneceklerine dikkati çekiyorduk. Daha önce de öğrenebilirlerdi. 17 ay önce şöyle demiştik:

«Burada parantez içinde bir analogi ister istemez aklımıza geliyor. Hatırlanacağı üzere TİP'in ideologlarından Yalçın Küçük, 12 Mart'ı «sanayi burjuvazisi ile küçük burjuvazinin programlarının çakışması» olarak lanse etmişti. Neticede bu programların nasıl çakıştığı, daha doğrusu kimin kime ne çıktığı, çok geçmeden başlayan balyoz harekâtı ile anlaşıldı. Korkarız ki, bugün de, bir başka planda bir kısım burjuvazi ile TİP'in —programları değil ama küçük hesapları— çakışmaktadır. Bilindiği gibi, tekelci burjuvazinin akıllı kesimleri, Türkiye'de son tahlilde sınıflararası barışa hizmet edebilecek güçlü bir sosyalist partinin varolmasını, gerçek bilimsel sosyalist hareketin gelişmesinin ise bu yolla oyalanıp, geciktirilmesini isteyecek kadar uzak görüşlülerdir. Özellikle 141-142'nin kaldırılması ihtimalinde bu burjuva kesimleri gerekli bazı «sol tedbirleri» de almak, hiç değilse «uysal ve evcil» bir sosyalizmi isterler. Bunun için sol içinde bölünmeleri derinleştirmek ve kendileri için ehven-i şer olan bir çizginin gelişmesini yeğlemek burjuvazinin taktiklerinden biridir. İşte bu taktikler, TİP'in grup bencilliği içindeki ayrılıkçı eğilimlerinden kaynaklanan kısa vadeli hesaplarıyla uyuşur gözükmektedir. Yürüyüş dergisinin «sol'un bölünmüşlüğü» kabul eden solculara öfkelenerek, sol'un bölünmemiş olduğunu sağ basının kanaatleriyle ispatlamaya çalışması böyle bir rezonansın önemli bir kanıtıdır. Dileyelim ki, Bay Küçük ve çevresi yeni bir «çalışma teorisi»nin rasyonalizasyonunu yapmıyor olsınlar. Nitekim Yürüyüş Başyazarı Küçük'ün kongre ve DISK hakkındaki şu sözleri kanımızı doğrulamaktadır:» (Kitle: 21.3.77 s. 152)

«Devrimci sendikal harekette bir boşluğun doğmasını önlemek için kesin kararlılığını gösterdi. Bu boşluğun doğması, DISK içinde sonuna kadar mücadele edilerek önleneyecek. Kongre Genel Başkanı Behice Boran'ın konuşmasıyla başlayarak böyle bir boşluğun doğmasını önlemek için sonuna kadar mücadeleye edileceğini dile getirdi. Ancak böyle bir boşluğun doğması halinde ise işçi sınıfının bu boşluğu dolduracağından kimse'nin kuşkusu olmaması gerektiğini kesinlikle açıkladı. (Yürüyüş, 5.3.77)

Bir kere daha ve dikkatle bakalım Küçük'ün yukarıdaki sözlerine Yazılarında hep «bir şeyleri» öne çıkarmaya, göze batırmaya çaba gösteriyor. Ama bunlar nedense hep TİP'in olumsuzlukları oluyor. TİP'in hiç mi olumlu işleri ve çabaları olmadı bu geçmiş dönemde. Oldu elbet.

Ama «başyazar» üstlendiği misyona uygun davranıyor ve sosyalist hareket için tehlikeli ne varsa bir «tazı» hüneriyle onun kokusunu alabiliyordu. Nitekim başkanının konuşmasından da en olumsuz bulmuş ve öne çıkarmıştı.

Yalçın Küçük'ün sözde «bilimselliğinin» ölçütü her zaman kendi hezeyanları ve makyavelist çıkarları oldu. Bilimin cahili ama siyasetin «kur-nazı» idi. Bundan 10 ay önce bir yazımızda bu «hüneri»ne değinmiştik:

«29 Kasım 1977 tarihli Yürüyüş Dergisinde Yalçın Küçük 12 Mart ile Sosyal Demokrasi» başlığı altında şunları yazıyor:

«12 Mart kütleyi bastırdı. Sosyal demokrasi, bilinci dağıttı... Sosyalist iktidara yürüyen işçi sınıfı hareketini durdurmak için ikisi de gerekli Üstelik ikisi birden gerekli. Dar anlamda 12 Mart döneminin sonunda ikisi birden yapıldı. Hâlâ yapılıyor. Birbirini tamamlayıcı ölçüde yapıldı... Bugün bu noktanın sonuna gelindi. Yaz başından itibaren 12 Mart çizgisi ile sosyal demokrasinin ortak noktaları daha somut olarak ortaya çıkmaya başladı. Sosyal demokrasinin Haziran seçimlerine girerken 12 Mart paşalarını Adalet Partisi ile paylaşmasının hiç de rastlantı olmadığı ortaya çıktı, Bugün çok somut olarak ortaya çıktı.»

Belli bir sosyal olgunun yanlış algılanmış ya da gerçek niteliği çarpıtılarak sunulmuş olduğunu gizlemek isteyenlerin her zaman baş vurdukları bir yöntem de budur; olgunun gerçek, somut niteliğinin nihayet somut olarak ortaya çıktığını söylemek!

Bir olgunun somut bir olgu olması için ne kadar zaman sonra «somut olarak» ortaya çıkması gerekir? Hem somut olguyu açık seçik ortaya koyacaksın («12 Mart kütleyi bastırdı. Sosyal demokrasi, bilinci dağıttı. Üstelik 12 Mart dönemi sonunda ikisi birden yapıldı. Birbirini tamamlayıcı ölçüde yapıldı.») hem de aynı somut olgunun neden sonra şimdi «ortaya çıktığı»nı söyleyeceksin («Yaz başından itibaren 12 Mart çizgisi ile sosyal demokrasinin ortak noktaları daha somut olarak ortaya çıkmaya başladı»). Tıpkı Mösyö Jourdain'in Fransızca konuştuğunu keşfetmesi gibi! Ya da turşuyu yiyen adamın neden sonra perhiz tutmadığının farkına varması gibi!

«12 Mart kütleyi bastırdı. Sosyal demokrasi, bilinci dağıttı... 12 Mart döneminin sonunda ikisi birden yapıldı» sözü, son derece somut bir olgu hakkında kesin bir önermedir Buna göre Yürüyüş yazarı bugün «yaz başından itibaren somut olarak ortaya çıktı» dediği şeyin, yani 12 Mart çizgisi ile sosyal demokrasinin ortak noktalarının, aslında 1973 seçimlerinden sonra, 1974 yılı boyunca ve 1975'te de somut bir olgu olduğunu söylemektedir. Oysa TİP'in 1975 seçiminde hem de demokrasi ile faşizm ara-

sında bir referandum mantığıyla kayıtsız şartsız desteklenmesini istediği CHP işte bu «12 Mart'ın tamamlayıcısı» sosyal demokrasinin ta kendisidir!..» (KİTLE: 7.11.1977, Sayı: 187).

«Yalçın Küçük'ün kendi yazdıklarına ve getirdiği «somut tahlil»e göre açık açık şöyle demesi gerekirdi: «Biz bir halittir ettik o zaman Doğru yapmadık. Yanlışımızı tekrarlamayacağız.» Bu, gerekli özeleştiriye de içeren dürüst ve yerinde bir değerlendirme olurdu. Oysa o öyle yapmıyor. Çünkü öyle yapması tekke çıkarına aykırı düşerdi. Tekkenin çok bilmişliğine, kendinden menkul kerametine ve haciyatmazlığına gölge düşürürdü. Onun için o, ettikleri haltın üzerini örtmeye çalışıyor. 1975'teki siyasetin yanlışlığını gösteren olgunların ancak 1977 Haziranında «somut olarak» ortaya çıktığını söylüyor, hatta daha da ileri giderek sosyal demokrasinin «1977 Haziranında somut olarak ortaya çıkan» niteliğini alabildiğine vurgulayıp abartıyor ki, 1975'teki somut niteliği ile sosyal demokrasinin «referandum» mantıkları icad edilerek desteklenmiş olduğu somut olgusunu unutturabilsin, gözden saklayabilsin.

Aynı yazar, Yalçın Küçük, aynı yazısında şunları yazabiliyor, hem de hiç çekinmeden, eli titremeden: «12 Mart... büyüüp serpilip demokratik toplumsal muhalefetin başını çeken işçi sınıfının siyasal örgütünü kapattı. Bu, kıyılan canların yanında, 12 Martın en büyük kazanımı oldu. Örgütsüzlük ortamı içinde sosyalizmi hedefleyen mücadele kararlılığı ile bilincini geriletmek kolaylaştı.»

Evet, Türkiye İşçi Partisi'nin baş ideologu göğsünü gere gere bunları yazabilmektedir. Yazabilmektedir ve bunları yazmanın, kendi zaafından paye çıkarmak olduğunu dahi görememektedir!

Bunları yazabilenlerin de, yayınlatabilenlerin de, bunları okuyup da içlerine sindirebilenlerin de sosyalist hareketin birliği sorusunda olumsuz tavırlarını sürdürmekte devam etmelerine şaşmamak gerekir. Niyetleri işçi sınıfı adına siyaset yapmak yerine küçük burjuvaca siyasetçilik oynamak olanlar için, sosyalist hareketin birliği gibi işçi sınıfı siyasetinin somutlanması bakımından hayati bir sorun hiç bir şey ifade etmemektedir.» (aynı yer).

Görülüyor ki bu «çok bilimsel» yazar için somutluk ancak o görebildiği veya onun işine geldiği zaman ortaya çıkıyor!

Hazret, bilimini, TIP'in yanlış siyasetinin hizmetine koşmuş, üretiyor! 1975 kısmî seçimlerinde CHP kuyrukçuluğu yapılmış ama o zaman somut olgular henüz ortaya çıkmamışmış! 1977 Haziran seçimlerinde ise

CHP'ye küfredilerek oy avcılığına çıkmış. Bu da, somutluk artık ortaya çıktığı için yapılmış!

1978'e girildiğinde ise, artık Yalçın Küçük'ün görevi tamamlanmak üzeredir. «Başyazar» işi, Türkiye'deki sosyalistlerin sayısını TİP'in mahallî seçimlerde aldığı oylarla ölçmeye başlayacak kadar yolunu şaşır-mıştır. O ne demiş, biz ne demişiz?

«Seçim sonuçlarından —adeta korkulu bir rüyadan uyan-mışçasına— kendi hesaplarına pek memnun kaldıkları anlaşılan «Yürüyüş» Dergisi yorumcuları, doping yemiş yarış atı gibi mey-danı kendilerine kalmış sanmaktadırlar. O kadar ki, daha şim-diden, «sermaye partilerinden kopan» kitlelerden «işçi sınıfının partisi»ne devşirip sosyalizme kazanacakları oyların «tavan» he-saplarını yapmaktadırlar! Ama ne yazık ki «zafer sarhoşluğu» i-çinde ağızlarından çıkan kulakları işitmiyor. Ya da, yazdıklarını yayınlamadan önce bir kere olsun okumayı akledemiyorlar... Çünkü «başarı»larını kanıtlamak için ileri sürdükleri her iddiada, adetleri veçhiyle, temel başarısızlıklarını ortaya koyuyorlar.

«... Ne ki «Yürüyüş» yorumcularının yazılarından, TSİP'in aldığı 28 bin küsur oyun, kimilerinin gözüne kıymık gibi batmış olduğu da anlaşılıyor... Yalçın Küçük 20 Aralık 1977 tarihli «Yü-rüyüş»te «Yerel seçimlere girmek için on beş ilde örgütlü ol-mak gerekmiyor. (Ne yazık değil mi? Sırf bu yüzden sosyalist seçmenin iradesi çarpıtılıyor ve «işçi sınıfının partisi»nin hakkı yeniyor da kimsenin haberi bile olmuyor!) Bir tabela yeter. Bir de amblemi olması gerek,» dedikten sonra şunları yazıyor: «Bir diğer 'sol' parti, birkaç yöredeki çalışkan unsurlarının çabaları dışında, Türkiye İşçi Partisi'nin gelişmesini durdurmayı en bü-yük ilerleme sayanlarla sosyalist hareketi dağınık göstermeyi en büyük işlev kabul edenlerin oylarını aldı. Bunların gücünü gös-terdi.»

«Sen ki işçi sınıfının «almasıksız siyasî örgütü»sün. Üstüne üstlük, işçi sınıfının «iktidara yürüyen hareketi»sin, 15 yıldan beri girdiğin bu bilmem kaçınıcı seçimde 62 bin oy alıyorsun. Ve bu 62 bin oyu öpüp de başına koyacağın ve işine bakacağın yerde. 5 Haziranda alabildiğin 20 bin oyu yüzde 300 arttırmakla, oy arttıran tek parti olmakla övünüyorsun. İyi ama, behey gafil, sen bu «marifet»inle övünürken sadece «bir tabela» ve «bir amb-lem»le seçime girmiş bir parti, «en büyük işlevi sosyalist hare-keti dağınık göstermek» olan bir parti, ilk girdiği seçimde, hem de senden 100 daha az seçim bölgesinde, senin yarın kadar oy alıyor! Nasıl yapabiliyor bunu? «Birkaç yöredeki çalışkan un-

surlarının çabaları sayesinde, değil mi. Türkiye İşçi Partisi'nin gelişmesini durdurmak için 30 bin seçmeni seferber edip onları sosyalist hareketin dağılık olduğuna ikna ederek, değil mi. Peki senin 15 ilde örgütlenmiş, 15 yıllık anlı şanlı partinin, «Türkiye işçi sınıfının siyasî örgütü»nün o kadar da mı «çalışkan unsuru» yoktu ki, seçime girdiği 100 daha fazla yerde ancak 62 bin seçmeni Türkiye İşçi Partisi'nin gelişmesi gerektiğine ve sosyalist hareketin dağılık olmadığına inandırabildi? Şimdi sen «oyunu yüzde 300 arttırdım» diye övünürken, öbürü «ben de yüzde 30 bin arttırdım!» dese yeri değil mi. Bak «birkaç yöredeki çalışkan unsur», eğer TSİP'li iseler, nelere kaadir olabiliyormuş!

Yalçın Küçük'ün mahallî seçimlere katılabilmek için bir tabela ile bir amblemin yetmesine niçin o kadar takıldığı ve bozulduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor mu? Burjuvazinin koyduğu seçim kayıt ve kısıtlamalarından medet ummanın böylesi tezahürlerine dünya sosyalizm mücadeleleri tarihinde ilk kez rastlanıyor olsa gerektir. «Yürüyüş» yazarlarının kendi hesaplarına kaş yapayım derken göz çıkarma yeteneklerine diyecek yok doğrusu! Ne zaman şecaat arzetseler sirkatlerin söylüyorlar.» (KİTLE: 10.1.78 s. 192)

Şimdi, yani 1978'in yazında bu kişinin «anti-komünizme kaydı» söyleniyor. Olur mu? Yıllardır söylediklerimiz, yoksa bizim «subjektif» yargılarımız mıydı? «Yazık oldu TİP'e, nerden nereye geldi!» diye olanlardan kendimize övünç payı çıkarmak istemiyoruz. Amacımız, yine, uyarmaktır. TİP içindeki bu son «gelişme» ile sadece bir araç, sosyalist hareketin birliğini sabote etmek için kullanılan bir araç, bir «çelişkiler yumağı» terkedildi. Ama biz buna Yürüyüş dergisi hesabına sevinmek istediğimiz halde sevinemiyoruz. Sevinemiyoruz, çünkü «çelişki» devam ediyor. Sadece nesnesini değiştirdi. Küçük bir nesnenin değişmesiyle çelişkiler çözülmez, ömürleri bir süre daha uzatılır. Yeni halef'i de okurlarımız tanıyor. Söyledikleri, fazla bir zaman geçmeden ayağına dolanıyor. Daha da dolanacak. Çözümü hayatın somutluğunda bulamayanların kaderi, kendi dar görüş açıları içinde debelenmekten başka bir şey olmamıştır. Sosyalist Birlik siyaseti söke söke kendini kabul ettirmekte, önündeki «sivri» olumsuzlukları söke söke temizlemektedir.

Birlik düşmanları her zaman iflasa mahkûm olacaktır.

TÜSTAV